

Dzisiejszy numer składa się z 28 stron.

"Kurier Łódzki" -- 16 stron. "Łódź w ilustracji" -- 8 stron oraz specjalny dodatek literacko-naukowy -- 4 strony
Nr. 284. Niedziela, 16 października 1927 r. Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Rok XXVII.

Kurier Łódzki

Numer pojedynczy gr. 30.

Redakcja: ul. Zawadzka Nr. 1. Administracja: ul. Piotrkowska Nr. 11. Ekspedycja: ul. Piotrkowska Nr. 11.
Telefon: Redakcji Nr. 38-28 i 228, Administracji Nr. 229 (połączenia własne z redakcją). Skrzynka pocztowa 132.
Redakcja otwarta od godz. 9 do 7 po poł. bez przerwy. Redaktor lub jego zastępca przyjmuje od godz. 1-3 po południu. Dyrektor Wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 po południu.
Administracja czynna od godz. 8 rano do godz. 7 po poł. bez przerwy.

Wychodzi codziennie o godzinie 5-ej rano.

CASINO.

Dziś po raz ostatni!

Dziś po raz ostatni!

Smosarska, Węgrzyn, Junosza-Stępowski w Łodzi

„UŚMIECH LOSU” Dramat serc
w 12 aktach

według głośnej sztuki Wł. Perzyńskiego.

Realizacja i reżyserja Ryszard Ordyński.

Od godz. 1.30 do 3-ej ceny wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

SPLENDID

Narutowicza 20.

Dziś i dni następnych!

Potężna epopea filmowa p.t.

CARIWAN GROZNY

Krwawe jego rządy w latach 1534-1584. — Potężny dramat w 12 aktach.

„Niewolnikom skrzydeł mieć nie wolno”. Największe arcydzieło filmowe doby obecnej!

W rolach głównych najwybitniejsi artyści Teatru Artystycznego Stanisławskiego w Moskwie:

S. ASKWAROWA, L. M. LEONIDOW oraz S. KACZAŁOW.

Film ten znajduje się na najwyższym szczeblu sztuki artystycznej. Jest koroną tegorocznej produkcji europejskiej. Realizatorzy tego epokowego dzieła, dbając o wierne oddanie tła epoki ponurego panowania sadystycznego władcy — degenerata, użyli autentycznych strojów i rekwizytów ówczesnych, przechowywanych w muzeach rosyjskich. Ponury przepych caratu! Egzotyzm średniowiecznej Rosji! Zawrotne tempo akcji! Siegająca wyżyn uduchowionej sztuki gra wykonawców! Oryginalna inscenizacja pierwszych prób pokonania przestworzy przez chłopca rosyjskiego! Wprowadzająca w podziw genialna reżyserja. To są zalety tego nieprzeciętnej wartości filmu, który zobaczyć powinien każdy kulturalny kinoman.

Od godz. 1 i pół do godz. 3 cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Pod protektorem Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Wystawa Ruchoma w Helenowie na życzenie publiczności

PRZEDŁUŻONA do 23 (niedzieli) r. b. włącznie

w sobotę, niedzielę i następnych dni będą wydawane do każdego normalnego biletu wejścia numery na cenne PREMJOŲKI jak: tonnę węgla, worek cukru, makę, obuwie, kilim, miody i wina krajowe, swetry i t. p. wartościowe przedmioty.

Nadto w sobotę i niedzielę od godz. 2 po poł. urozmaicona zabawa dziecięca ogniami bengalskimi pod nazwą: „Polska jesień w Helenowie”.

Wieczorami każdego dnia i w niedzielę na porankach przegrywa orkiestra 28 p. Strz. Kan.

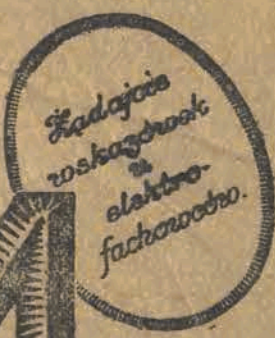
A więc spieszcie po szczęście na wystawę!

Szyld firmowy wymaga światła

*jeżeli i wieczorem
ma być uwidoczniiony.*

OSRAM

KINO Dom Ludowy
ul. Przejazd 34.

Dziś! — — — Dziś!
Przełknij film p. t.

Tajemnice jej adwokata

dramat salonowo-sensacyjny. W rolach głównych słynni artyści
Henri Baudin i Ginette Mäddle.

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie seanse, zaś w sobotę, niedzielę i święta od godz. 2 do 3 po południu
I m. 60 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr.

W soboty, niedziele i święta od godz. 3 po poł. I m. 80 gr. II m. 40 gr. III m. 30 gr.

16 funtów w 3-ch tygodniach ubyło na wadze!

Lekarz specjalista Dr. med. Winter donosi o swych doświadczeniach — poczynionych z „Punkt-Rollerem” na kilku pacjentach.

Pierwsza pacjentka J. D. dziewiętnasto-letnia panna o silnej budowie ciała, wzrost 155 cm., waga 70 kg., skarży się na otyłość. Pracuje w biurze jako stenotypistka. Za moją poradą poddała się kuracji masażem „Punkt-Rollerem”, którą sama przeprowadzała i z której bardzo była zadowolona. W czasie kuracji nie zmieniła trybu życia. Masaż „Punkt-Rollerem” uprawiała dwa razy dziennie przez 5-6 minut na brzuchu, łądźwiach i udach. — Pacjentka straciła w 3-ch tygodniach 8 kg. na wadze, równocześnie zmniejszyła się obwód miednicy o 12 cm., a brzucha o 7 cm.

Druga pacjentka E. R. 38-letnia kobieta — wzrost 153 cm., waga 110 kg. Pacjentka stosowała „Punkt-Roller” podobnie jak pierwsza pod moim nadzorem codziennie dwa razy przez 5 minut. Po trzech tygodniach straciła pacjentka 9 kg. na wadze. — Obwód miednicy zmniejszył się o 15 cm., brzucha o 9 cm., a uda o 4 cm.

Trzecia pacjentka p. L. K. wiek 52 lata — bardzo silna, cierpiała często na obstrukcję, obwód miednicy zmniejszył się w 3-ch tygodniach o 14 cm., a brzucha o 6 cm. Stolec był po użyciu „Punkt-Rollera” regularny. Obstrukcja więcej nie wracała.

Czwarty pacjent F. K. urzędnik pocztowy — 46 lat, wzrost 176 cm., waga 97 kg. po trzech tygodniach masażu „Punkt-Rollerem”, który sam przeprowadzał stracił o 6 kg. na wadze, a obwód brzucha zmniejszył się o 11 cm.

Dr. med. Winter donosi dalej: Jeżeli przejrzymy łączne wyniki leczenia „Punkt-Rollerem” we wszystkich leczonych przypadkach to możemy stwierdzić, że są one nadzwyczaj zadawalające. Przy końcu chciałby wyrazić nadzieję — że wszyscy pp. lekarze zalecać będą „Punkt-Roller” w tych wszystkich przypadkach, w których chodzi o usunięcie otyłości (adipositas).

Cena aparatu Zł. 38.—, aparat o podwójnym działaniu Zł. 48.—, „Punkt-Roller” do twarzy Zł. 16,50. Należy zwracać uwagę na markę ochronną „Kropka na czole”, gdyż tylko ten aparat posiada skuteczne — patentowane wgłębienia ssące t. zw. szawki.

Aby wszystkich przekonać o skuteczności „Punkt-Rollera” obowiązuje się 5-go dnia zwrócić całkowitą gotówkę każdemu, kto po 4-ch dniach użył aparatu mego nie miałby być zadowolony.

Należy sądzić tylko oryginalny „Punkt-Roller” ze znakiem „Kropka na czole”.

Nagrodzony na sesyjnej wystawie „Kultura Ciała i Stroju” w Warszawie srebrnym medalem.

Aparatu „Punkt-Roller” żądać wszędzie.

B. PRUSIEWICZ-Poznań 1, Plac Nowomiejski 7, tel. 10-81.

Salon Mód
M-me MICHEL
ul. Sienkiewicza Nr. 52.
Tel. 38-03
— poleca modele paryskie. —
Filcowe kapelusze.
Ceny przystępne.

Lekarz - dentysta
P. Żytnicka-Kahanowa
Konstantynowska Nr 9
powróciła.

Sklep Szkolny
Główna Nr. 23

otrzymał z P. Szkoły Zawodowej Spisko-Orawskiej w wielkim wyborze wyroby z zakresu haftów i koronek, ozdoby teczki i pudełka do robót, nadające się na upominki.

Zarząd Sklepu Szkolnego, spodziewa się, że Szanowna Publiczność zainteresuje się bliżej wystawą wyrobów młodzieży Spisko-Orawskiej i przekona się o nader przystępnych cenach.

Dr. Maczewski
(Akuszerka i choroby kobiece)
przeprowadził się
ul. Andrzeja 3.
Telef. 17-28.

Godz. przyj.: 1—1½ po poł. 5—7 wiecz.

ULTRA-RAYOR

usuwa najbardziej przewlekły katar w ciągu 10—20 minut przez nasświetlenie błon nosowych niebieskimi ciepłymi promieniami. Małeśki ten aparat o długości 10 cm., działa przy pomocy baterii kleszonkowej. Leczenie odbywa się bez chemikaliów, przeto jakiegokolwiek szkodliwego następstwa są wykluczone.

ULTRA-RAYOR

jest to nowy wynalazek opatentowany, przez całą ludzkość z radością powitany. Prospektory oraz orzeczenia lekarzy specjalistów wysyłamy na życzenie.

ULTRA-RAYOR

jest do nabycia we wszystkich składach sanitarnych — aptekach i drogeriach lub wprost u generalnego zastępcy

Jaroszka i S-ka, Poznań,
Strzelecka 2

skład artykułów sanitarno - higienicznych.

Aparat z baterią wysyła się za saliskiem zł. 19.

Żądajcie wszędzie Staropolskie MIODY znanej fabryki
ZAGŁOBA
Kraków, Jagiellońska 5.

Famiętajcie o inwalidach wojennych!

Relikwia szczytnej miłości Ojczyzny i heroizmu. Serce Tadeusza Kościuszki przywieziono do stolicy.

Było tylko dla Polski, nie będzie spoczywać na obczyźnie.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 15 października.

Dzisiaj o godz. 3.40 po południu przybył do Warszawy wagon ze szkatułką, za wierającą serce Tadeusza Kościuszki.

Na dworcu głównym oczekiwali przybycia wagonu: minister W. R. i O. P. Dobrucki, minister komunikacji Romocki, wiceminister spraw wojkowych gen. Fabrycy, szefowie kancelarii cywilnej i wojskowej Prezydenta Rzplitej, główny komendant policji płk. Małyszewski, komisarz rządu na m. Warszawie Jaroszewicz, prezydent miasta inż. Słomiński, poseł szwajcarski w Warszawie i inni, rektorzy wyższych uczelni, delegacje młodzieży akademickiej ze sztandarami oraz kompania honorowa 36 p. p. ze sztandarem i orkiestra.

W chwili przybycia pociągu na peron udekorowany flagami, orkiestra odegrała hymn, zaś kompania honorowa sprezentowała broń.

Do wagonu, wiozącego szkatułę, udali się przedstawiciele władz. Po chwili zastępca szefa gabinetu ministra spraw wojkowych płk. Kamiński oraz por. Narzymski pod eskortą honorową delegatów armii szwajcarskiej wynieśli szkatułę, zawierającą serce, poczem szkatułę, okrytą sztandarem Rzplitej przy dźwiękach hymnu przeniesiona została do powozu Prezydenta Rzplitej, oczekującego przed dworcem. W powozie zajęli miejsca es-

kortujący od Plotowiec oficerowie oraz przedstawiciele armii szwajcarskiej.

Powóz, eskortowany przez szwadron szwoleżerów, ruszył na Zamek, gdzie w chwili zbliżenia się powozu kompania ho-

norowa sprezentowała broń, poczem szkatuła na rękach eskortujących ją oficerów przeniesiona została do kaplicy zamkowej i złożona na specjalnym podum po lewej stronie ołtarza.

Litwa dokuczliwym komarem Europy.

Jej natrętne brzęczenie niepokoi nawet Ligę Narodów.

Wilno jest de jure i de facto polskie.

Polska Agencja Telegraficzna.

Paryż, 15 października.

Wiadomość o zwróceniu się Litwy do Ligi Narodów wywołała szereg komentarzy w prasie francuskiej. — Na łamach „L'Ouvrier” Henry Barde, przyznając, że Litwa nie miała innego sposobu wyjaśnienia sprawy, postawionej obecnie na ostrzu miecza, wobec karygodnego swego zachowania względem Polski, z którą nie może traktować bezpośrednio — wyraża wątpliwość co do skuteczności zwrócenia się jej do Ligi, której sprawa wileńska jest niestety aż nadto znana. Jest faktem niezaprzeczonym, iż Wilno jest de jure i de facto polskie; konferencja ambasadorów i Liga Narodów przyznały słusność wleńienia jego do Polski, chyba, że Liga, o ile uzna za stosowne wnieść całą sprawę na forum Rady, potrafi zarazem skłonić obydwie dopielające się gospodarzo i politycznie narody do przejścia ze stanu wojennego do szczerzej współpracy.

„Le Journal” oświadcza, iż Polska zajęła Wilno dla tej prostej przyczyny, iż miasto to jest rdzennie polskie. Wszyscy to wiedzą, z wyjątkiem Litwy, która źle się wybrała z zażaleniem do Ligi Narodów, dając jej okazję do podkreślenia całej niewłaściwości postępowania Litwy, zwłaszcza wobec pełnego taktu i umiarkowania zachowania się Polski. Liga będzie miała też sposobność do przypomnienia Litwie, że to właśnie ona gwałci zasady paktu Ligi, uważając siebie za pozostającą w stanie wojny z sąsiadem pokojowo

nastrojonym. W sprawie Kłajpedy Litwa postępuje również wbrew prawu ludów. zamykając dla handlu polskiego ujście Niemna.

„Petit Parisien” oświadcza, iż zażalenie, zgłoszone przez Litwę do Ligi Narodów wywołuje u wszystkich głębokie zdziwienie, gdyż zamknięcie niektórych szkół litewskich w Polsce jest tylko słabą odpowiedzią na gwałty litewskie przeciwko szkolnictwu polskiemu.

Na łamach „Action Française” Jacques Bainville nazywa Litwę dokuczliwym komarem, drażniącym wszystkich swemi nakazami. Autor stwierdza, że Litwa stała się w ogóle dziwny produkt niezrozumienia tych popędów i aspiracji. Obecny jej wielki korządek Waldemarasa za długo przebywał w Berlinie, gdzie brał udział w uroczystościach na cześć Hindenburga. Można śmiało oświadczyć, że Litwa chce konieczne być stałym źródłem niepokojów w tej części Europy; ciągłymi swymi ukaszeniami komar litewski może nareszcie

W kaplicy bezpośrednio potem w obecności Prezydenta Rzplitej i jego małżonki ks. kapelan Bolanek odprawił krótkie modły.

Z kolei nastąpiło formalne podpisanie dokumentów, dotyczących przekazania szkatuły.

Zaznaczyć należy, że wbrew poprzednim zapowiedziom, program przyjeżdża wagonu z sercem Kościuszki zmieniono o tyle, że wagon ten przyczepiono do pociągu pospiesznego, co spowodowało przybycie wagonu już w dniu dzisiejszym zamiast w poniedziałek.

wyprowadził z cierpliwości Polskę. Jeżeli Litwa będzie nadal prowokowała swą siadkę, której niepodległość jest gwarancją jej własnej niepodległości, to w końcu może się zdarzyć, iż utraci ona dotychczasową swą niezależność.

LIGA NARODÓW PRZEJDZIE DO PORZĄDKU DZIENNEGO NAD BEZCZELNOŚCIĄ WALDEMARASA.

Genewa, 15 października. Depesza, wystosowana przez premiera litewskiego Waldemarasa do Ligi Narodów z powodu zarządzeń na Wileńszczyźnie, wywołała w kołach Ligi Narodów bardzo przykre wrażenie. Depesza umieszczona jest w kołach genewskich za nową próbę Litwy zamocowania pokoju i normalnych stosunków na wschodzie Europy. W sekretariacie generalnym Ligi Narodów oświadcza, że depesza litewska w ogóle nie będzie brana pod uwagę. Wszyscy członkowie Rady Ligi Narodów, a w inni Polska, otrzymali dosłowny tekst depeszy litewskiego premiera.

Meksyk wciela swe tradycje.

Obleżenie pociągu przez armię bandytów.

Meksyk, 15 października.

W pobliżu miejscowości Santillo banda uzbrojonych ludzi, licząca dwa tysiące osób, napadła na pociąg osobowy, zjadający do Meksyku. Załodze pociągu udało się salwami karabinowymi odprzeć napastników, wobec czego rozpoczęli oni

formalne obleżenie unieruchomionego pociągu.

Z kłopotliwej sytuacji wydobyło pociąg żerów pociągu przybycie większego oddziału wojska ze stolicy, który natychmiast bandytów od tłu i rozbił zbójczą bandę doszczętnie.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek

Od wtorku, dnia 11 do poniedziałku 24 października 1927 roku

2 tygodnie 2 tygodnie

Dramat w 12-tu aktach.

BEN HUR

W roli tytułowej: **RAMON NOVARO.**

Następny program:

Wyprawa Ferd. Ossendowskiego do Afryki.

UWAGA: W pierwszym tygodniu passe-partout (prócz prasowych i urzędowych) oraz bilety bezpłatne nieważne.

Głowa Kościoła polskiego w stolicy pracy polskiej.

Lódź, 16 października.

Wczoraj przybył do naszego miasta Prymas Rzeczypospolitej, J. Em. ks. kardynał dr. Augustyn Hlond. Najdosłowniej służył Pasterzowi stolicy pracy polskiej, mówiąc o przyłączeniu pełnej części i należnego szacunku, pozdrawiając w Nim widomy symbol wielkości oraz jedności Kościoła polskiego, który w obecnych czasach, mimo upadku ducha jest jedyną busą, łączącą ludzką chrześcijańską poprzez śmiertelne szlaki Wiary ku wielkiemu ocaleniu i odrodzeniu.

Spółczesność polska przeżywa w ostatnich czasach te same rozterki i zmagania wewnętrzne, jakie trapią wszystkie narody Europy, wytrącone z równowagi normalnego bytu przez kataklizm wieloletniej wojny. Czterolletnia krwawa rzeź ludów rozpetala najgorsze namiętności ludzkie, wyzwoliła ciemne instynkty zła oraz zdziczenia, wypuściła na żer bestie pierwotnego egoizmu. Te fale nienawiści, która płynie od mongolskiego Wschodu, od strony Rosji, krajiny przysiółkowej, zawsze niewol, ucisku i barbarji, powstrzymać może jedynie tama twórczej miłości chrześcijańskiej, zapładniającej życie wielkimi czynami pracy i poświęcenia, przeciwstawiającej destrukcyjnej doktrynie bolszewizmu konstruktywną ideę chrześcijaństwa.

Ta walka, jaką toczy się na świecie obecnie o przyszłość i rozwój cywilizacji, nie może być rozstrzygnięta w odczłowieczeniu, grupuje swe siły dokoła dwóch

nej walki, jaką się toczy. Mimo całej rozpasania zła i potworności, jakich smutne widowisko daje ludzkość po wojnie, nie

można wątpić, że dobre cechy natury ludzkiej muszą zatrumfować wreszcie nad najgorszymi jej instynktami. Trzeba wie-

rzyć w Boga i trzeba wierzyć w człowieka.

Czesław Gumkowski.

ŚWITY POLITYCZNE.

Wilki Rosji gryzą się między sobą.

Jak działa opozycja komunistyczna?

Moskwa, w październiku.

Opozycjoniści komunistyczni działają, jak wiadomo, na całym obszarze ZSSR, o czym wymownie świadczą uchwały poszczególnych komitetów wykonawczych partii komunistycznej w kierunku wydalenia z partii opozycjonistów. Pisma sowieckie niejednokrotnie donosiły o wykreśleniu jacek opozycyjnych na Syberji, Ukrainie i innych prowincjach rosyjskich. Jedną z najsilniejszych jednak twierdzi opozycji komunistycznej jest Leningrad, znajdujący się po dziś dzień pod wpływami byłego naczelnika „Komuny północnej” Zinowiewa.

Zdawaćby się mogło, że na skutek ostatnich zarządzeń komunizmu rządzącego, skierowanych przeciwko opozycji, działalność opozycjonistów leningradzkich straciła dużo na swej intensywności. Pogląd taki nie odpowiadałby jednak rzeczywistości, gdyż działalność opozycji w Leningradzie zamierza jedynie pozornie. W rzeczywistości opozycjoniści leningradzcy nie zaniechali bynajmniej swej działalności podziemnej, lecz ze zrozumiałych powodów zmienili jedynie jej formy zewnętrzne. Dawniej opozycja leningradzka posiadała silną organizację, wybudowaną na wzór centralnych organów komunistycznych, a więc coś w rodzaju równoległego aparatu partyjnego. Na skutek represji ze strony komunizmu oficjalnej organizacja ta została rozpuszczona, równocześnie jednak zorganizowano mniejsze grupy i komórki, liczące zazwyczaj nie więcej jak 3—7 członków. Grupy te,

które rozrzucone są po całym mieście, w dalszym ciągu intensywnie pracują, a raz w tygodniu (w środę) odbywają swe regularne zebrania, na których omawiane są wszelkie kwestie aktualne. Ponadto na zebraniach tych opozycjoniści ustalają swą taktykę na posiedzeniach partyjnych stronnictwa komunistycznego. Głównym dokumentem, figurującym na zebraniach tygodniowych opozycjonistów, jest t. zw. na deklaracja 83. Każdy komunista, który podpisał się pod deklaracją 83, uważany jest za „swego człowieka” i jako taki dopuszczany bywa w zasadzie do politycznych posiedzeń. Po omówieniu wszystkich aktualnych kwestyj na zebraniach tygodniowych odbywa się czytanie nielegalnej literatury. Celem zaznajomienia z treścią ulotek i broszurek opozycyjnych również ludności wiejskiej, opozycjoniści leningradzcy zorganizowali rozsyłanie literatury nielegalnej przez pocztę. Centrum agitacyjne opozycji posiada całe biuro adresowe. W biurze tym znajdują się adresy tych wszystkich członków stronnictwa komunistycznego, co do których można przypuszczać, iż byłoby w stanie popierać „trockistów”. Osobom tym wysyła się regularnie wszystkie wydawnictwa nielegalne, zapraszając ich jednocześnie do udziału w zebraniach opozycjonistów. Ponadto komuniści ci wzywani są do występowania na zebraniach partyjnych komunistów rządowych w obronie opozycji. Agenci GPU, prowadzą oczywiście energiczną walkę z kolportażem literatury opozycyjnej, ale sprytni

opozycjoniści zawsze wynajdują nowe sposoby przemycania swych przesylek na prowincję.

Droga
do
piękna

ELIDA

MYDŁA · KREMY · SHAMPOO

O utrwalenie potęgi Polski na morzu.

Silna flota handlowa koniecznością gospodarczą naszego państwa.

(Od naszego koresp. pomorskiego).

Grudniadz, w październiku.

W lutym pamiętnego roku 1920, kiedy błękitne wojska gen. Hallera objęły w czyste posiadanie bursztynowe brzegi Morza Polskiego — entuzjazm całego społeczeństwa naszego dla sprawy naszej marynarki wojennej i handlowej wzrósł do niebywałych granic.

Liczne artykuły całej prasy polskiej, specjalne jednolite podkreślały znaczenie odzyskanego Morza Polskiego, którego wierni strażnicy — Kaszubi oddali je nam jako klejnot najdroższy, pielęgnowany troskliwie przez ciężkie lata niewoli. Pisano również dużo o znaczeniu potężnej marynarki dla mocarstwowego rozwoju Polski oraz podkreślano potrzebę zainteresowania się całego społeczeństwa sprawą szybkiego rozwoju naszej floty wojennej i handlowej.

Cóż kiedy po tym słoniowym ogniu zapala nastąpiła wkrótce obojętność dla tej, tak ważnej sprawy i powoli społeczeństwo nasze, nasycając się widokiem kilku statków handlowych, kanonierek wojennych, torpedowców i kilku parowców flotyli wistawnej — przestało niemal zupełnie interesować się sprawą rozwoju naszej floty, sprawa doniosłego znaczenia ze względu na konieczność rozwinięcia potęgi państwa z jednej strony. To też oprócz zapoczątkowania budowy portu w Gdyni, nadzwyczaj mało zrobiono w ciągu tych siedmiu lat po objęciu morza w kierunkach budowy własnej i potężnej floty.

Najwyżej jedynie na Pomorzu było zawsze mocniejsze zainteresowanie się tą doniosłą dla państwa i narodu sprawą rozwoju floty polskiej. Zawdzięczać to należy temu, że ludność pomorska, a szczególnie ludność kaszubska od wieków żyła w bezpośredniej styczności z morzem, z niego czerpała podstawy swej egzystencji, walczyła z jego żywiołowym irogaszkami, a tem samem zdobyła już instynktownie pewne pojęcie o znaczeniu dostępu do morza dla państwa i narodu, a w szczególności dla państwa i narodu polskiego.

Tymczasem zmartwychwstała Polska traktat wersalski pod względem dostępu do morza potraktował po macoszemu, dając nam jedynie kilkadziesiąt kilometrów wybrzeża morskiego, jakby na zabawkę kąpielową, bez możliwości wyjścia z własnego portu na szerokie ocean i bez możliwości nieskrepowanego, niezmierzającego rozwoju floty i marynarki polskiej.

Bedąc pokrzywdzeni w słusznych naszych prawach do Gdańska, z konieczności zaczęliśmy budować własny port w Gdyni. Nie mając jednak jeszcze własnych doków i warsztatów okrętowych z trudnością nam przychodziło tworzenie poważnej floty i ćwiczenie zastępów młodzieży marynarskiej.

To też nasza flota przedstawia się jeszcze bardzo skromnie. Tak wojennych, jak i handlowych statków posiadamy absolutnie niewystarczającą ilość, pomimo, że tych ostatnich zakupił rząd polski kilka w ostatnim czasie.

A jednak na gwałt potrzebujemy statków handlowych. Rolnictwo polskie np. sprowadza nawozy sztuczne podobno aż z Tunisu. Prace te mogłyby wykonywać statki polskie, zabierając z Gdańska, ew. z Gdyni ładunek drzewa do Anglii, tam jako ładunek mogłyby wziąć węgiel do Włoch i z powrotem przywieźć nawóz z Tunisu do Polski.

Może to przykład nieścisły, ale bądź co bądź faktem pozostaje, że prace, którą mogłyby wykonać okręty polskie, dokonywują statki obce. Nasz kupiec nie wie jeszcze, że towar przywieziony na własnym okręcie, kalkuluje się dla niego lepiej a gotówka potrzebna na przewóz pozostaje w kraju.

Kupiec polski nie dowierza jeszcze polskiej marynarce handlowej i wielokrotnie mogąc korzystać z jej usług, posługuje się obcymi statkami. A podkreślić należy, że statek jest dzisiaj rentowną realnością i kupiectwo polskie powinno myśleć o utworzeniu większej niż dotychczas, własnej floty handlowej.

Na cele budowy floty kredyty w należytej wysokości znaleźć się powinny. Rząd i społeczeństwo polskie przy obecnych energicznych dążeniach do poprawy stosunków gospodarczych przez wyłożoną pracę, oszczędność, wzmoczenie eksportu i uregulowanie importu — starać się też powinno o fundusze na flotę tak handlową, jak i wojenną. Po wsza przyniesie nam wzmocnienie egzystencji gospodarczej, druga zaś da nam obronę przeciw ewent. atakom morskim ze strony nieprzyjaciela.

Żywoity interes naszego państwa i narodu wymaga koniecznie silnej floty. — Sprawa ta według sił i możliwości państwa musi cały naród ku chwale i przyrodzie Ojczyzny.

Zast.

Ostatnie podpisy pod aktem pożyczki.

Delegacja amerykańska opuściła Warszawę.

We wtorek rozpocznie się sprzedaż obligacji pożyczki polskiej.

Warszawa, 15 października.
Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Dziś między godz. 11 a 12-a rano w gabinecie ministra skarbu podpisana została ostatnia seria dokumentów pożyczkowych. Wszystkie formalności zostały ukończone. Emisja pożyczki rozpocznie się 18 b. m. Jednocześnie rząd upoważnił Bank Polski do zaproszenia we właściwym terminie na członka Rady Banku p. Charles Devey, podsekretarza stanu ministerstwa skarbu Stanów Zjednoczonych A. Półn.

SPRZEDAŻ OBLIGACJI POŻYCZKI.

Warszawa, 15 października.
Telegr. własny „Kur. Łódz.”

Udział banków polskich pod egidą Banku Handlowego w międzynarodowej pożyczce dla Polski jest zdarzeniem o pierwszorzędnym znaczeniu. Niewielka stosunkowo kwota miliona dolarów zostanie niewątpliwie w ciągu kilkunastu godzin pokryta.

Kurs bohem emisji 92 przy kursie

wykupu 103, dwudziestoletniej amortyzacji i oprocz. 7 — zapewni faktycznie subskrybentom około 8 proc. w stosunku rocznym, przy zupełnie pewnym papierze, gdyż obligacje nowej pożyczki nie mogą ze względu na regulowanie ich kursu przez Amerykę podlegać takim wahaniom, jak np. akcje, listy zastawne i pożyczki krajowe. Nie ulega natomiast wątpliwości, że w krótkim czasie kurs tej pożyczki w miarę stabilizacji stosunków gospodarczych w Polsce i napływu do kraju dalszych kapitałów zagranicznych znacznie się podnieśnie.

Subskrypcja na polski udział w pożyczce ma być ogłoszona we wtorek dnia 18 b. m. Ze względu na to, że obligacje wypuszczone będą w odcinkach po 100 dolarów — będzie je mogła nabywać nawet średnio zamożna klasa.

DELEGACJA FINANSJERY AMERYKANSKIEJ WYJECHAŁA.

Warszawa, 15 października.
Delegacja amerykańska po załatwieniu

wszelkich formalności opuściła dzisiaj Warszawę i odjechała do Paryża. W Warszawie został na przeciąg około 3-ch tygodni radca prawny, który prawdopodobnie będzie czekał przybycia p. Devey'a ze swym biurem.

DORADCA FINANSOWY.

Warszawa, 15 października.
Tel. własny „Kurjera Łódzkiego”.

Jak wiadomo, postanowienia umowy pożyczkowej przewidywały stanowisko doradcy, którym będzie p. Devey, podsekretarz stanu w ministerstwie skarbu w Waszyngtonie. Płaca p. Devey'a będzie wynosiła półtora do dwóch tysięcy dolarów miesięcznie.

Wraz z p. Devey'em będzie współdziałało jego biuro. Wydatki na biuro będą wynosiły 28 tysięcy dolarów miesięcznie. Opłaty te będą pokrywane ze skarbu państwa polskiego.

Na widowni politycznej.

P. DABOR JEDZIE DO HELSINGFORSU.

Dotychczasowy kierownik wydziału emigracyjnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. Dabor wyjeżdża w niedzielę do Helsingforsu w celu objęcia kierownictwa wydziału konsularnego przy poselstwie Rzeczypospolitej.

PRZYJĘCIA U MIN. KNOLLA.

Minister Knoll przyjął charge d'affaires belgijskiego, p. Betechara, ambasadora Larocha, p. Błażewskiego, p. Bogomolowa, posła Stetsona i Maksę Mileza.

POŁĄCZENIE TELEFONICZNE WARSZAWA — MOSKWA.

Z centrali telefonicznej w sejmie jeden z telefonarzy zamówił wczoraj po raz pierwszy rozmowę telefoniczną z Moskwą. W 3 minuty po mówieniu otrzymał połączenie i przeprowadził rozmowę ku zupełnemu zadowoleniu.

SŁEDZTWO W SPRAWIE STRAŻY NARODOWEJ.

Sledztwo w sprawie Straży Narodowej ma być ku końcowi. Prowadzący sledztwo sędzia Jaworski zakończy swe prace jeszcze w m-cu bieżącym. W chwili obecnej odbywają się badania ostatnich świadków.

PRZECIWKO UPADŁOŚCIOM.

Projekt ustawy o zapobieganiu upadłościom został uzgodniony między zainteresowanymi ministerstwami i w dniach najbliższych przesłany będzie przez ministra sprawiedliwości na radę państwa.

DEMONSTRACYJNY STRAJK W BANKACH.

W sprawie demonstracyjnych strajków w bankach, dowiadujemy się, że we wtorek dnia 18 b. m. zostanie proklamowany strajk demonstracyjny we wszystkich bankach w Warszawie. Spodziewana w dniu wczorajszym interwencja rządu nie nastąpiła.

Krwawy napad na księdza.

Bandyci zamierzali zamordować dyrektora zakładu w Studzieniu.

Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Warszawa, 15 października.
Nocą dzisiejszej pod wsią Puszcza Małańska kilku bandytów dokonało krwawego napadu na przejeżdżających bryczki proboszcza miejscowej parafii ks. Jankowskiego i żonę organisty Cecylię Kołakowską.

Ukrzyty za drzewami bandyci zasypali jadących gradem kul.

Jedną z kul ugodził ks. Jankowski w kregosłup, żona organisty i woźnica ulegli ranom w ręce i nogi.

Po strzałach bandyci dopadli bryczki, lecz spojrzawszy na rannych, nie rabując, nie zbiegli do lasu.

Policja, prowadząca dochodzenie ustaliła, że bandyci zamierzali dokonać napadu na dyrektora zakładu wychowawczego dla chłopców w Studzieniu p. Wacha Pańskiego, który miał przejeżdżać tamtejszą ze stacji, wioząc z Warszawy większą sumę pieniędzy.

Bandyci zbiegli.

Kłopoty czerwonych carów Rosji.

Ukraina dąży do oderwania się od Moskwy.

Rozłam w bolszewickim aeropagu.

Ryga, 15 października.
Agencja telegr. „Express”.

Według doniesień z Charkowa na drugiej sesji WCIK'a Ukrainy wielkie wrażenie wywarło przemówienie przedstawiciela moskiewskiego komisarjatu dla spraw zagranicznych Bersina, który miał oświadczyć, iż sytuacja międzynarodowa Sowieców jest bardzo ciężka i że istnieje niebezpieczeństwo bliskiej wojny. Bersin ostrzegł przed paniką nawołując do spokoju i wytrwałości. W imieniu rządu Ukrainy Sowieckiej złożył deklarację Skripnik, twierdząc, iż Ukraina nie pragnie oderwania się od Rosji i że wszelkie zakusy imperjalistyczne na Ukrainie odeprze armia czerwona.

Oświadczenie Skripnika członkowie ukraińskiej WCIK'a przyjęli grobowym milczeniem.

Wielkie wrażenie na obecnych sprawił fakt nieobecności prezesa rady komisarzy ludowych Ukrainy Czubarowa, który nie był dopuszczony na posiedzenie, ponieważ nie zgodził się odczytać deklaracji lojalności Ukrainy wobec Rosji. Dlatego deklaracja była odczytana przez Skripnika.

CHWIEJACY SIE „PRESTIGE”.

Moskwa, 15 października.
Agencja Wschodnia

„Czeka” otrzymała dwa jednobrzmiące

ce niemal pisma z przedstawicielstw sowieckich w Rzymie i Berlinie, w których posłowie sowieccy wskazują, iż tarcia wewnątrz partii szkodzi niesłychanie „prestige” Rosji i wysoce utrudniają pracę jej placówkom dyplomatycznym.

MOŻLIWOŚĆ POWSTANIA NOWEJ PARTII KOMUNISTYCZNEJ.

Moskwa, 15 października.
Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”.

Opozycja występuje coraz gwałtowniej i otwarcie mimo wszelkie represje centralnej komisji kontrolującej. Odbryzmia sensację wywołał fakt wystąpienia po stronie opozycji nawet trzech wybitnych

członków centralnej komisji kontrolującej w Moskwie: Petersona, Jewdokimowa i Bakalewa. Wystąpili oni w obronie 35 opozycjonistów i za to mają być stawieni przed najwyższy sąd partyjny.

„Prawda” atakuje z niesłychaną namiętnością opozycjonistów, żądając w imię taktyki Lenina natychmiastowego usunięcia nawet najwyższych przedstawicieli opozycji, jak Preobrażenskij i zastępcę komisarza komunikacyjnego Serebrjakowa. Opozycji nie można pozwolić na stworzenie drugiej partii oraz na organizowanie razem z burżuazją tajnych drukarni.

Białoruś sowiecka w zamęcie buntów i grabieży.

Ataman Klim szerzy postrach i drwi z krasnoarmiejców.

Wilno, 15 października.
Tel. własny „Kur. Łódzkiego”.

Z pogranicza sowieckiego donoszą: Ruch powstańczy na terenie Białorusi sowieckiej, starami ukrywany przez Sowietów, szerzy się w dalszym ciągu. W dn. 10 b. m. w okolicy mozyrskiej pojawiła się niespodziewanie, tropiona od szeregu miesięcy, banda atamana Klimy. Część bandy, złożona z 20 osób, dokonała zamachu na pociąg towarowy, który został doszczet-

nie ograbiony. Napadu dokonano w ten sposób, że na torze kolejowym ustawiono sygnał czerwony. Po zwolnieniu biegu pociągu banda steroryzowała obsługę poczem pociąg obrabowano doszczetnie.

W pociąg przeważnie znajdowała się odzież i środki żywnościowe. Władze sowieckie zarządziły natychmiastowy pościg. Wojsko bierze udział w pościgu.

Po rozwiązaniu Obozu Wielkiej Polski w Małopolsce Wschodniej.

Odpowiedź Rady Wykonawczej O.W.P. na list oboźnego dzielnicowego.

(Telegram własny „Kurjera Łódzkiego”).

Warszawa, 15 października.

Oboźny dzielnicowy O. W. P. na Małopolskę Wschodnią dr. Błażewski wysłał list do wydziału wykon. Wielkiej Rady O. W. P. w Warszawie, w którym na wstępie podkreślił powody rozwiązania organizacji przez władze policyjne, stwierdzając dalej, że przypisywanie kolportażu odezw p. t. „Prawda o gen. Zagórskim” jest niesłuszne i wkońcu proponuje kilka zmian w sprawie organizacji O. W. P. na terenie Małopolski Wschodniej. Mianowicie oboźny okręg lwowski obejmie zwierzchnictwo nad obozami w Przemyślu i Rzeszowie, oboźny okręg tarnopolski nad obozami czartkowskim, wkońcu proponuje zwolnienie czasowe członków O. W. P. we Lwowie z zobowiązań względem obozu i pozostawienia im całkowitej swobody działania w takich obozach i ugrupowaniach, w jakich uznają za odpowiednie.

W odpowiedzi dr. Błażewski otrzymał od wydziału wykon. Wielkiej Rady O. W. P. aprobatę dotychczasowego postępowania miejscowych władz obozu we Lw-

wie, polecenia przeprowadzenia zmian w organizacji i prośbę o czuwanie nad akcją, mającą na celu zniesienie zarządzeń dykcji policji we Lwowie.

P. Prezydent Rzeczypospolitej w Poznaniu.

Tel. własny „Kurjera Łódzkiego”.

Poznań, 15 października.

Dnia 22 b. m. w Poznaniu odbędzie się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie pomnika przy ulicy św. Ludgardy, wystawionego ku czci poległych w wojnie bolszewickiej oficerów i żołnierzy 15 p. ułanów. W uroczystości tej przywrzekł swój udział p. Prezydent Rzeczypospolitej, l. Mościcki oraz generałowie: Sosnkowski, Rydz-Śmigły, Tokarzewski, Konarzewski, Fabrycy, Skierski. Uroczystość rozpocznie msza św., odprawiona w kościele garnizonowym przez ks. biskupa połowego Galla.

Morderstwo dyplomatyczne w Pradze.

Szczegóły zabójstwa ministra Albanii.

Polska Agencja Telegraficzna.

Praga, 15 października.

Zabójstwo ministra pełnomocnego Albanii Cena-Bega wywołało w Pradze głębokie oburzenie, które znalazło wymowne echo w prasie. Napastnik w ciągu trzech dni czatował w kawiarni „Passage” na posła, który przyjechał niedawno do Pragi i nie wręczył jeszcze Prezydentowi Republiki swoich listów uwierzytelniających. Na zapytania policji zabójca oświadczył, że przybył do Pragi specjalnie w celu zabicia Cena-Bega, który, zdaniem jego, był śmiertelnym wrogiem narodu albańskiego i usiłował go zaprzedać Jugosławii. Morderca Cena-Bega, Algiviadhi Bedi, ukończył liceum w Rzymie. Mówi po francusku, włosku i albańsku.

„Narodni Listy” wyrażają żal, że Praga po raz już drugi stała się terenem zabójstwa dyplomatycznego, ponieważ w swoim czasie poległ tam od wystrzału rewolwerowego minister pełnomocny Bułgarii. — Zdaniem pisma, Cena-Beg był szczerym przyjacielem tak Jugosławii jak i Czechosłowacji. Był on wybitnym dyplomata, czego dowodzi sukces interwencji jego w

konflikcie włosko-jugosłowiańskim. Fałten obala zarzuty braku uczuć patriotycznych u Cena-Bega, które wysuwa zabójca. Oburzenie, jakie wywołało morderstwo, wyraża się przez żądanie zastosowania najwyższych sankcji karnych stosunku do zabójcy, który złamawszy ten sposób prawa gościnności, nie mógł być na jakąkolwiek pobłażliwość.

„Tribuna” oświadcza, że podłoża machu należy szukać w konflikcie włosko-jugosłowiańskim. Ostatnie wypadki odją się w sposób specjalnie bolesny w Jugosławii. Cena-Beg robił wysiłki w nawiązaniu pomiędzy Czechosłowacją i Albanią ścisłych stosunków gospodarczych. Ponieważ te jego zamierzenia miały na celu dobro jego ojczyzny, jasne jest, że rzeczywistość zaprzeczająca mu wot zabójstwa, wysuwany przez Algiviadha Bedi.

Wszystkie inne pisma zgodnie domagają się jak najsurowszej kary dla mordercy, który oświadczył, że nie ma żadnych współników.

Z dziejów kryminalistyki.

EDWARD MONROE-KRÓL FAŁSZERZY.

Najstławniejszy przestępca Nowego Świata.

w) W galerii ludzi, którzy przez fałszerstwa znaleźli drogę do wątpliwej sławy — żadne nazwisko nie stało się tak popularne, jak Edwarda Monroego, który w czasie, gdy jeszcze sztuka fałszowania stała na tak wysokim, jak dziś poziomie — miał operować piórem ze zdumiewającą zręcznością.

Wielkość i śmiałość jego przestępstw — a jego proces należy do historii sądów Zjednoczonych.

Dzięki swym fałszerstwom przywłaścił sobie Monroe Edwards sumę milionów dolarów — w swym czasie olbrzymia suma!

Dwa razy sfałszował podpis prezydenta Stanów oraz podpisy mniejszych urzędników — a ofiary jego oszustw znalazły się po obu stronach oceanu!

Urodzony w końcu XVIII w. w stanie Kentucky, brał udział w szeregu walk z Indianami. Uzurpował sobie tytuł pułkownika i około 1830 roku znalazł się w stanie Indiana. Najłatwiejszą metodą szybkiego wzbogacenia się był handel ziemią. I Edwards poczuł nagle w sobie kłopotliwość do gleby. — W jaki sposób jednak wejść w posiadanie ziemi?!

Pewnego wiosennego dnia zjawił się w pobliżu Lavrencenburgu elegancki mężczyzna, który, odwiedzając wszystkich najbogatszych farmerów, komunikował im ku swej wielkiej przykrości, że

ziemia, na której oni się osiedlili — należy do niego od czasów jego dziadka. — Na dowód powyższego przedstawiał dokumenty podpisane przez prezydenta George'a Waszyngtona, a mianowicie akt nadawczy, dalej pokwitowanie podatkowe, testamenty i t. d.

W dobroci swego serca nie pragnął eksmisji farmerów, lecz — twierdząc, iż on jest tylko ofiarą nieumiarowanych stosunków — zgadzał się na pewne gotówkowe odszkodowanie, co do wysokości którego mieli zdecydować ich zastępcy prawni.

Edwards jeździł tak z miejsca na miejsce — adwokaci znajdowali autentyczne podpisy na dokumentach i tak na kilka pokoleń utrwalił fałszywą tradycję majątkową co do tych ziem.

Gdy już w stanie „Indiana“ zaczęła mu się ziemia palić pod nogami — przeniósł się bardziej na południe i wszedł w kontakt z bogatym plantatorem Dartem, który wkrótce mianował go swym zastępcą. Chcąc zawiązać majątkiem Darta, sfałszował dwa dokumenty i miał do pokonania ostatnią trudność: dwa podpisy świadków.

W obawie przed zdemaskowaniem pod czas ewentualnego procesu chwycił się sposobu, który w kryminalistyce był pierwowzorem.

Przekupił oto pewnego aktora, który ucharakteryzowany do niepoznania na

Darta, zjawił się u dwóch poważanych i znanych Dartowi obywateli i dał im do podpisu przygotowany akt cesji majątku.

Przyszło rzeczywiście do procesu, jednak podpisy okazały się oryginalne.

W dalszym etapie Edwards wypływa w Cincinnati, gdzie w krótkim czasie podejmuje z pewnego banku większą sumę na podstawie sfałszowanych obligacji; następnie przenosi się do Nowego Yorku, a wreszcie do Londynu.

Wschód nie rozumie Zachodu.

Bez entuzjazmu mówi mieszkaniec Afganistanu o Anglii.

w) Jeden z wybitniejszych mężów Afganistanu, Sirdar Ikbāl Ali szach wrócił teraz do ojczyzny po dłuższej bytności w Anglii. Zanim opuścił jednak ten kraj, w rozmowie z dziennikiem londyńskim „Morning Post“ wypowiedział szereg poglądów, w których wyraźnie widzimy Anglię taką, jaką sobie wyobraża cywilizowany człowiek wschodu.

Na wstępie dyktarz afgański zauważył, że przekonanie co do ducha chrześcijańskiego w Anglii zostało mocno zachwiane. Bo naród, który tak się szczyści swą pobożnością i miłosierdziem, powinien być oddawna usunąć te straszne niedzą zjeżdżające dzielnice, jakie ma Londyn i wiele innych miast angielskich.

Człowiekowi wschodu dziwną wydaje się rzecz, iż naród, który sam potrzebuje jeszcze szerzenia w nim kultu chrześcijańskiego, wysyła na wschód tylu misjonarzy i wydaje na te cele tak znaczne sumy. Widział on zresztą w Londynie tak smutne sceny, iż może zapewnić, że mieszkańcom wschodu powodzi się znacznie lepiej, aniżeli upośledzonym mieszkańcom miast angielskich.

Sirdar Ikbāl Ali uważa dalej, że Anglicy winniby spełnić najpierw swe obowiązki w stosunku do własnego narodu, zanim zaczęły troszczyć się o innych. Bo naród, którego 60 procent nigdy nie chodzi do kościoła, nie ma wcale prawa do nawracania „biednych pogan“.

Dzięki sfałszowanym listom poleceńiom Daniela Webstera uzyskał wejście do najlepszego towarzystwa. Z Londynem po dokonaniu szeregu oszustw na wielką skalę, musiał się rozstać i wyładował ponownie w N. Yorku.

Serja jego oszukańczych występów po zwiększyła się — a portfel jego pęczniał od dolarów.

Wreszcie w Filadelfii zakończył swą karierę.

W procesie bronili go najznakomitsi prawnicy owej doby: senator Eritenden, Tom Marshall, Grice, J. Prescott Hall i inni.

Wyrok opiewał na 10 lat więzienia.

W więzieniu jeszcze sfałszował dekret zwolnienia, podpisany przez prezydenta Andrew Jacksona. Zdemaskowany przez przypadek — wkrótce zmarł — bezsprzecznie jako król fałszerzy.

Bardzo przykre wrażenie robiły na Afgańczyku współczesne tańce, na które patrzył właśnie w Anglii. Przecie — powiada on — tańcom tym z ogromnym upodobaniem oddają się ludzie, nie uznający za możliwe naśladować sposób życia murzynów amerykańskich; a jednak ci sami ludzie ze spokojem patrzą, jak ich córki i synowie tańczą tańce murzyńskie, pochodzące z najbardziej nieobyczajnych środowisk.

Na wschodzie tańce jest piękna, prawdziwa sztuka; jeśli tedy Anglicy oddają się namiętności tych dzikich tańców murzyńskich, nie powinni dziwić się, gdy kulturalni ludzie wschodu tracą szacunek dla Anglii.

Ponieważ wypadało przy tym wszystkim powiedzieć coś miłego o Anglii, więc Afgańczyk dodał na zakończenie, że naród angielski bardzo jest miły w obcowaniu, że są to ludzie, obdarzeni doskonałym humorem i bardzo lubią zwierzęta; ale to umiłowanie zwierząt nie dotyczy jednak jeleni i lisów, które myśliwi strasznie tępią.

Pod wielu względami — zakończył Ikbāl Ali swe wywody — jesteście może wielkim narodem, macie jednak wiele oby czajów i zwyczajów, które dla mnie, człowieka wschodu, zupełnie są niezrozumiałe.

Skład Forte pianów i Pianin „Józef Grzegorzewski” Piotrkowska Nr. 117. Telef. 38-40

Posiada na składzie wielki wybór instrumentów krajowych i zagranicznych **wszechświatowych fabryk** jak również mało używane dobre instrumenty.

Sprzedaż na dogodnych warunkach.
Strojenie, reperacje i przewozy instrumentów.

LAUDE FARRERE.

Sto milionów w złocie.

(Tłum. Gabryel Kariski).

(Dalszy ciąg).

Rozdział XV.

Brak irlandzki, przejrany i poprawiony

Po chwili na sali ukazał się pewien gentleman.

Należy zanaczyć, iż ów gentleman był kulawy: zamiast prawej nocyceci powyżej kolana miał drewniane zastępstwo. Włosy miał szpakowate; brody zaś właściwie nie posiadał, policzki bowiem miał ogolone, natomiast na podbródku pozostało mu ze trzy centymetry włosów. Czekł był płomiennie rudy. Wreście miał przypuszczać, że więcej nad czterdzieści lat, lecz zapewne mniej niż czterdzieści pięć.

Nikt go nie poznał. To znaczy — ani Farrere, ani Chappart, ani Troudue. Co tego ostatniego było to w gruncie rzeczy zrozumiałe: nigdy nie widział Pata O'Donoghana.

On to bowiem był owym gentlemanem. Cudzoziemska kokota popijająca w szarym ciagu swe irish-whisky, oznajmiając natychmiast:

— Panowie! oto mój przyjaciel Pat O'Donoghane, którego szukacie a który nie może się. Każdy może zobaczyć...

Zaczem dodała po irlandzku znane słowo:

— Kto czuje się smarkaczem, niech so wytrze nos!

Zareklamowany tak łucznie Pat O'Donoghane nie zdołał skryć gestu irytacji. Z krew celycka wnet w nim zagrała. Ostatecznie, był dość porządnie zadowolony, by mieć — w oczach policjanta prawo pozbicia się natręta, któryby dość grzecznie się do niego zwrócił...

Jan-Paweł Chappart, który był szeroko rozdziałem usta i takowych nie zamykał, poznawał przecie stopniowo owego

włóczykija, który go przed trzema miesiącami zaoferował na bulwarze prosiąc o jałmużnę, utrzymując przytem iż szuka człowieka. Niewątpliwie musiał znaleźć Pat O'Donoghane jednego — i to wśród sfer zamożnych. Jego spodnie miały dobry krój i dość udatnie maskowały drewniany kostur, którego widoczny był tylko sam koniec obecnie oprawiony w czop gu mowy. Na fle marynarki odcinał się płomienny krawał z wpiętym pośrodku kamieniem, którego olbrzymie rozmiary wskazywały oczywiście iż był fałszywy, lecz który niemniej musiał kosztować bardzo drogo.

Jan-Paweł Chappart, acz najmocniej zdumiony, zareagował pierwszy z pośród zebranych. I nie opuszczając swego stołka, na którym wykrecił się tylko półobrotem, zaatakował przybysza:

— Hello! master Pat! Czyście zostali prezydentem Irlandji, że tak chłodno witasz swych przyjaciół, sinnfeinczyków jak i wy, ale lepszych od was?

Oblicze Pata O'Donoghana było czerwone. Teraz stało się karmazynowe.

— Wielmożny panie! — rozpoczął... lecz zaraz poprawił: — Mister Chappart! Nikt nie jest lepszym ode mnie sinnfeinczykiem! i nikomu nie pozwalam by mu ubliżał... czy to będzie czy nie będzie sinnfeinczykiem! Tego rodzaju sprawę można by uregulować niezwłocznie, po za obrębem baru! Zechce pan wyjść wraz ze mną, jak gentleman z gentlemanem?

— Nie, przyjacielu! — odparł Chappart. — Widzę w was te fatalną wadę wspólną wszystkim sinnfeinczykom: to owa niebezpieczna skłonność do kłótni i biłatyk. Jedyną przyczyną obecnej niewoli Irlandji... Gdyby sinnfeinczykowie działali zgodnie, miast tłuc się wzajem po garbach, Irlandia oddawna już byłaby wolna! Wybaczyć mi więc, że podziękuję za uczyniony mi zaszczyt i że raczej wole zostac tu, gdzie siedzi się bardzo wygodnie, niż iść z wami na ulice, każdy z nas z nożem w prawicy. Przechodząc zatem do porządku nad temi wszystkimi czysto osobistymi sprawami, które uważam za zlikwidowane, byłbym wam teraz bardzo

wdzięczny — zwracam się do was w imię Sinnfeinu, który jest stowarzyszeniem arcy-szlachećnym, oświadczam to publicznie! — byłbym wdzięczny, gdybyście zechcieli oświecić mnie a zarazem tych ot panów w kilku kwestiach drobnych i równocześnie pierwszorzędnych. Stawiam więc pytania, pan pozwala? Przedewszystkiem: czy to spotkanie mnie na bulwarze des Italiens, w wiadomym dniu, tudzież po udaniu się wraz ze mną do wiadomego również baru przy ulicy Taftout, gdzie mi pan opowiedział prześliczną historię, nie spotkał pan przypadkiem jakiego gentlemana i nie zaprowadził go do jakiegokolwiek innego baru, aby mu tam opowiedzieć tę samą historię?... mniej więcej te sama?...?

Ex-zebrak irlandzki przeobrażony w gentlemana nie odpowiedział natychmiast. Zrazu zamyślił się, przyłożywszy do nosa palec wskazujący. Późem rozpromieniony uśmiechem człowieka, który znalazł najlepsze wyjście z kłopotliwego położenia, oświadczył:

— Nie waham się ani chwili, by odpowiedzieć że się wielmożny pan myli! To jest, że się pan myli, panie Chappart: to wcale nie przypadkiem spotkałem innego gentlemana!... A przeto...

Nie dokończył, bowiem Chappart, zeskoczywszy ze swego stołka, w trzech sekundach znalazł się przy nim:

— Hola, niedźny idioto! Nie ze mną takie kawały! Czyż nie rozumiesz, żeś oto w dwóch słowach zdradził się trzykrotnie?

Naiwny Irlandczyk osłupiał, nie usiłował błaźliwie przeczyć. Chappart zaś ciągnął dalej, chwyciwszy go za ramię i trzęsąc tak mocno, że napół oderwany od drewna gumowy czop omal nie legł na placu...

— No dalej! Jazda, nuż, ciemny kretynie, jużbyś lepiej wzwał wszystko od razu... zwłaszcza, że jest coś o czym nie wiesz, a o czym wiem ja: to, że ten twój drugi gentleman, ten, którego spotkałeś nie przypadkowo, jest ni mniej ni więcej — policjantem płatnym przez Wolne Państwo... zatem zdradca!... Ha? nie już nie

mówisz?... O, zaiste, nie! to nie przypadek, to z premedytacją ów plugawy gentleman pokusił się o zamach na twój honor i twój patriotyzm, wciągając cię we wstrętne intrygi!... A najcięższą twą winą, jest, żeś zapomniał nieszczesny Patcie, iż istnieją zdrajcy w Dublinie.

Cała publiczność w barze słuchała słów Chapparta ze zdumieniem, nie zgłębiając nie pojmując. Wszakże Chappart bynajmniej nie płótł naciąg i doskonale wiedział dokąd zmierza: Pat O'Donoghane był Irlandczykiem, Irlandczykiem prawdziwym; członkiem Sinnfeinu! o tem Jan-Paweł Chappart od pierwszej chwili nie wątpił! Pat O'Donoghane, sinnfeinczyk, mógł żywić tylko odrazę ku wszystkim zdrajcom wysługującym się tak zwanemu Wolnemu Państwu. „Zdrajcom“ — to zresztą zbyt blade określenie: sinnfeinczyk używają innych dla napiętnowania tych z pośród nich, którzy wdali się w układy z Anglią. Z tego wszystkiego wynikało niewątpliwie, iż mówiąc Patowi O'Donoghane bez ogródek o Wolnym Państwie i o zdradzie, miało się pewność doprowadzenia go do najwyższej pasji tudzież zmuszenia go do wyjawienia — nawet z nawiązką — wszystkiego co mu było wiadome. Nadmienmy nawiasem, iż Jan-Paweł Chappart stosując powyższą metodę, nie doznawał bynajmniej skrupułu: sam będąc sinnfeinczykiem, sinnfeinczykiem ze szczerzego przekonania, żywił wstętny ku tym wszystkim, co Sinnfeinowi szkodził. Tu zaś Niemcy stoją w pierwszym szeregu. I Jan-Paweł Chappart w danym przypadku raczej niemiecka aniżeli angielska wietrzył intrygę, owa intrygę, na skutek której niefortunny Troudue omal nie postradał lewej ręki.

Przewidywania Chapparta okazały się logiczne: istotnie Pat O'Donoghane, sinnfeinczyk, posiadający o jakieś metne konszachty i kompromisy finansowane przez Anglię zdrajcami Irlandji, skoczył niezem pajać na spreżynie. I teraz on z kolei, wrywawszy się z kleszczów Chapparta, chwycił tegoż za kark.

d. c. n.

Co dzień niesie?

Październik
16
Niedziela

DZIS: Martyniana i Sat.
UTRO: Wiktora B.

Wschód słońca 6.01.
Zachód słońca 16.44.
Wschód księży 22.17.
Zachód księży 10.07.
Długość dnia 10.56.
Ubyło dnia 5.53.

NA MOIM MARGINESIE.

O sanację napisów.

Łódź z dniem każdym staje się sympatyczniejsza: kamienice odświeżane, podwórza zamiatane, — wszędzie się daje zauważyć pod ku czyściwość.

Jedną jeszcze pozostaje „drobnostka”, która należałoby zmienić. To napisy na niektórych szklanych kupieckich.

Jest w nich wprowadzić pewną poezję, romantyzm nawet — jednak sens bywa czasem niezrozumiały.

Np.: „Tu bywa zwykle ryba świeża lub wogóle też rżnięta”.

To znów: „Sprzedaż byczysków i bacików” (jakież to rozkoszne zestawienie!).

Albo: „Sprzedaż drzewa, śledzi, soli i maszynowy oli”.

„Detaliczna a nawet hurtownie wyprzedają wszelkich spożywców”.

„Jadłodajnia nazbyt tania i regularne jedzenie od 1.20 za osobę”. (Czy te osoby w potrawce, pizy kości, czy też z rusztu?).

Przykładów podobnych z ulicy Wschodniej czy Nowomiejskiej można by wiele przytoczyć.

Szłyby z tak oryginalnie redagowanymi napisami dowodzą wielkiego rozmachu fantazji.

Czyż „sprzedaż wszelkich spożywców” nie unosi nas myślą w „pełne ludożerców” kraje?

Zdaniem moim należałoby stworzyć specjalne biuro afiszowe, które miałoby na celu fabrykację napisów szyldowych.

Ileż to treści zachęcającej kryłoby się np. w takich zdaniach:

„Przechodniu wstap, jeśli ci zdrowie miłe do mej restauracji! Kuchnia u sąsiada do reszty ci życie zatrutę!”

„Rybyki w rozmaitym stanie z krajowych i zagranicznych mór, nadające się do lekkiego trawienia. Sklep konkurencyjny — to zakład pogrzebowy.”

„Wenus w futrze” — tylko u nas się ubiera.”

„Wygodne trumny tylko u nas na składzie! Nie róbcie przykrości nieboszczykom.”

Czy znalazłby się ktoś, kogoby taki napis nie przekonał? Czy chciałby się narazić na złośliwe głosy z za grobu?!

Sadzę, że myśl moja będzie zrealizowana.

Sklepy, które chcą mieć oryginalny, o magnetycznej sile szyld, niech przysła mi po tysiąc złotych! Skutek pewny.

— Hape. —

Wizyta rzeczoznawcy socjalnego z Genewy w Łodzi.

W dniu 17 b. m. przybywa do Łodzi p. Henri Johannot, członek Wydziału Przemysłowego Międzynarodowego Biura Y. M. C. A. w Genewie. Celem wizyty jest opracowanie ankiety o położeniu socjalnym robotników w Łodzi i ustalenie zasad i metod pracy Polskiej Y. M. C. A. w zakładach przemysłowych. Po 5-dniowym pobycie w Łodzi gość uda się do Katowic i Krakowa.

ZAPOWIEDŹ WYCIEZKI STAROSTÓW DO ŁODZI.

W związku z odbywającym się obecnie w Warszawie kursem instruktorskim dla starostów — przybędzie do Łodzi w końcu b. m. wycieczka starostów z całego państwa w liczbie około 40 uczestników. Wycieczka zwiedzi powiat łódzki i łaski. (e)

POMYŚLNY STAN ZASIEWÓW ZBÓŻ OZIMYCH.

Zasiewy zbóż ozimych zostały na terenie województwa łódzkiego dokonane przy sprzyjającej na ogół pogodzie. Tylko w niektórych powiatach, gdzie zbiory i zasiewy jesienne wskutek odmiennych warunków atmosferycznych odbywają się później niż w innych częściach województwa — zasiewy rozpoczęte zostały w końcu września i znajdują się jeszcze w pełnym toku. (e)

J. Em. ks. kard. dr. Hlond, Prymas Polski przybył wczoraj do Łodzi.

Entuzjastyczne powitanie Dostojnego Pasterza przez wiernych.

Pobyt Dostojnego Księcia kościoła w Łodzi połączony jest z uroczystością poświęcenia nowego kościoła na krańcach ulicy Pomorskiej, a pozostającego pod zarządem księży O. O. Salezjanów, mających już złotą kartę w historii naszego miasta ze swej chlubnej pracy, a których J. E. Prymas jest członkiem Zgromadzenia.

Wiść o przyjeździe J. E. ks. Prymasa do Łodzi przyjęta została przez społeczeństwo polskie z wielkim entuzjazmem. Na powitanie Dostojnego Księcia Kościoła wyległy liczne rzesze wiernych, wypełniając po brzegi obszerny dziedziniec dworca katolickiego. Na pewno dworcowym zebrał się przedstawiciel Kościoła w osobach: J. E. ks. biskupa dr. Tymienieckiego, J. E. ks. biskupa-sufragana Tomczaka, sekretarza Nuncjatury Papieskiej ks. dr. Carlo Colliego, ks. prałata Wyrzykowskiego, ks. dr. Bączka oraz prowincjałów O. O.

Salezjanów i O. O. Jezuitów i księży kapłanów, przedstawiciele władz rządowych z p. wojewodą Jaszczoltem, Sądu Okręgowego w osobie p. prezesa Bełżyńskiego, władz komunalnych, szkolnictwa, licznych korporacji, zrzeszeń i stowarzyszeń.

Dworzec kaliski udekorowany flagami i kwieciami. Opodal delegacji stanęła wyciągniętym sznurem kompania honorowa 28 p. Strzelców Kaniowskich ze sztandarem i orkiestra, tudzież warta honorowa policji.

Punktualnie o godzinie 6 minut 40 nadjechał pociąg. Kompania honorowa sprezentowała broń, przy dźwiękach orkiestry witającej Dostojnego Gościa Hymnem Narodowym. J. E. ks. kardynał Hlond opuścił wagon w towarzysztwie przybocznej świty. Nastąpiły ceremonie powitalne, po czym ks. Prymas przyjął raport dowódcy kompanii honorowej i udzieliwszy błog-

ślawieństwa pasterskiego żołnierzom i licznie zebranym rzeszom wiernych, odjechał w towarzystwie J. E. ks. biskupa Tymienieckiego do pałacu kurji biskupiej.

Wracającego z dworca ulicami miasta owacyjnie witali rozentuzjazmowani mieszkańcy.

W dniu dzisiejszym J. E. ks. Prymas Hlond uda się do nowowzniesionego kościoła O. O. Salezjanów przy ulicy Pomorskiej, w którym o godz. 10.30 osobliście będzie celebrował uroczystą sumę.

O godz. 3.15 po południu J. E. ks. Prymas zwiedzi Dom Młodzieży Katolickiej diecezji łódzkiej przy ulicy Gdańskiej 111, zaś o godz. 4 po południu J. E. ks. Prymas będzie obecny na przyjęciu w domu O. O. Salezjanów przy ulicy Wodnej.

Odjazd Dostojnego Księcia Kościoła z Łodzi nastąpi dziś wieczorem, względnie jutro rano.

Łodzi grozi katastrofa budowlana.

Brak kredytów spowodował przerwanie robót.

Wczoraj wszyscy przedsiębiorcy prywatni, prowadzący budowę nowych domów mieszkalnych przerwali prace, pozostawiając zarobku kilkuset robotników. Przerwanie robót tych nastąpiło na skutek wyczerpania kredytów, udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Przedsiębiorcy prywatni zmuszeni byli przerwać roboty budowlane, ponieważ były w nie zaangażowane ich kapitały własne w wysokości 25 proc. sumy kosztorysowej, tak jak to przewiduje ustawa o rozbudo-

wie miast. Z drugiej strony uniemożliwia wykończenie rozpoczętych domów i oddanie ich w tym zakresie do użytku fakt, iż z przyznanej Łodzi ostatnio przez Min. Skarbu, a niewystarczającej zupełnie sumy 4 milj. 200 tys. zł. Iwia część otrzymać chce Komitet Rozbudowy. Wobec tego uda się do p. wojewody Jaszczolta specjalna delegacja, by interwenjować w kierunku odpowiedniego odprężenia sytuacji w ruchu budowlanym Łodzi. (e)

Kontrola piekarń i młynów.

Ograniczenia w wypieku chleba białego.

Z polecenia p. wojewody Jaszczolta zrealizowane zostaną specjalne zarządzenia w sprawie wypieku chleba z 65 procentowej maki. W tym celu komisja magistracka dla ustalania cen maki i chleba w Łodzi uwzględni będzie w kalkulacjach piekarzy i młynarzy cenę maki, pochodzącej z życia, co najmniej 65 proc. przemiału. Młynarze z województwa łódzkiego, którzy dostarczają makę piekarzom łódzkim, muszą określać na workach nalepki z zaznaczeniem procentowości

przemiału. Takie same nalepki muszą naklejać piekarze łódzcy na chlebie. W celu przeciwdziałania pogorszeniu się gatunku wypiekanego w ten sposób chleba i niedopuszczenia do jakichkolwiek nadużyć — zastosowane zostaną specjalne zarządzenia kontrolne.

Dla jak najściślejszego przestrzegania tych rozporządzeń w sprawie ograniczenia przemiału żyta, przeprowadzane będą co pewien czas lustracje i kontrole dokładne wszystkich młynów i piekarń. (e)

Gdzie można otrzymać pracę?

Zapotrzebowanie robotników i rzemieślników w PUPP.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Łodzi, Kilińskiego 52, poszukuje kandydatów z dobrymi świadectwami i referencjami do obsadzenia następujących posad:

Na miejscu 15 służących, 4 ślifierzy na metal, 4 robotników niewykwalifikowanych.

Na wyjazd z kraju: 1 majstra do wyrobu koronek klockowych, obeznanego z maszynami oraz znającego kreślenie deseni do tychże maszyn, 2 odlewników, 1 majstra do maszyny „Snel-Laufen Ketten

Stuhl” na wyroby jedwabne, 1 akuszerkę, 6 tokarzy na metal, 1 mechanika specjalistę do fabryki gilz, 6 tokarzy w żelazie, 1 blacharza galanterijnego, 5 malarzy do robót budowlanych, 60 robotników do wyrobu lasu z własnymi narzędziami pracy (piły i siekiery), 5 instalatorów monterów do montażu centralnego ogrzewania, kilku specjalistów do cukrowni: 1 majstra gotowacza kryształu, 1 gotowacza na wyparke, 1 dozorcę do pieca wapiennego, 1 dozorcę do wrotni oraz 5 robotników niewykwalifikowanych do różnych robót.

Stan bezrobocia w Łodzi i w 5 powiatach.

Z 14 tysięcy bezrobotnych pobrało zasiłki 7 tys. osób.

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi i w 5 powiatach w dniu 15 października 1927 r. było zarejestrowanych 19,309 bezrobotnych, w tem w samej Łodzi było 14,621 bezrobotnych.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 7319 bezrobotnych. W samej Łodzi pobierało zasiłki 5106 bezrobotnych. Pracowników umysłowych brało zasiłki 1426 osób.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie m. Łodzi 388 bezrobotnych, otrzymało pracę 138, wysłano do pracy 154. Urząd rozporządza 98 wolnymi miejscami dla robotników różnych zawodów.

Zebrania kontrolne rezerwistów.

Biuro wojskowe - policyjne Magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, iż w dniu 17 października winni się do zebrań kontrolnych stawić następujący szereg rezerwy i pospolitego ruszenia z bronią (kat. A, C i C jeden) roczników 1901, 1899 i 1887 oraz ci z roczników od 1890 do 1898 włącznie, którzy w latach 1925 i 1926 byli zobowiązani do zebrań kontrolnych, lecz z jakiegokolwiek powodów obowiązku tego dotychczas nie spełnili.

Zamieszkalni na terenie PKU Łódź-miasto I (Komisariaty Pol. Państw. II, III, V, VIII, IX i XI) Rocznik 1887 o nazwiskach na litery C i D — w lokalu przy ul. Leszno nr. 7/9 (koszary 28 p. S. K.) rocznik 1899 o nazwiskach na litery Ba do Bn — w lokalu przy ul. Konstantynowskiej nr. 62 (koszary 31 p. S. K.).

Z przynależnych do PKU Łódź-miasto II — zamieszkalni na terenie komisariaty I: Rocznik 1887 o nazwiskach na litery od M do Z — w lokalu przy ul. Leszno nr. 7/9 (koszary 28 p.) rocznik 1899 o nazwiskach na litery od G do K — w lokalu przy ul. Konstantynowskiej 81 (koszary 4 Baonu Sanitarnego).

Zebrania kontrolne zaczynają się o godz. 9 rano. Rezerwiści winni się stawić punktualnie z książeczką wojskową, kartą mobilizacyjną i innymi posiadanymi dokumentami wojskowymi.

STRAJK TKACZY PLUSZOWYCH ZOSTAŁ ZLIKWIDOWANY.

Po mozolnych pertraktacjach, strajk tkaczy pluszowych, trwający już od kilku tygodni, został zlikwidowany. Przemysłowcy wysunęli jako maksimum 5 proc. podwyżki komunikując, iż bezwzględnie nie mogą zgodzić się na podwyższenie jej.

Wywiązała się dłuższa dyskusja, po której postanowiono przeprowadzić tajne głosowanie w sprawie przyjęcia warunków podwyżki.

W wyniku zebrania zdecydowali się podwyżkę przyjąć. (i)

Ze Stow. Robotników Chrześcijańskich. Kalendarzyk zebrań i pogadanek.

Dziś o godz. 4.30 po południu odbędzie się pogadanka Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich na Widzewie i Dąbrowie.

W poniedziałek zaś dnia 17 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali Domu Ludowego, Przejazd 34 odbędzie się zebranie, na którym przemawiać będzie generał patron Stow. Rob. Chrześc. ks. kanonik Rybus.

W czwartek, dnia 20 października o godz. 7 wieczorem w lokalu własnym przy ul. Przejazd 34 młodzież Pol. Stron Chrześc. Demokracji odbędzie swoje zebranie.

ROBOTNICZY KANALIZACYJNY STRAJK.

Strajk robotników kanalizacyjnych trwa. Związek robotników budowlanych, mimo energiczne zabiegi w kierunku zlikwidowania zatargu nie zdołał uczynić nic, co wpłynęłoby na udzielenie 17 proc. podwyżki płac, wobec tego strajk narazie trwa. (r)

Dnia 15-go b. m. opatrzona Św. Sakramentami zmarła po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 74 nasza najukochańsza i najdroższa Matka i Babka

FELICJA z Thomasów SMARZYŃSKA

EMERYTKA

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi dn. 17-go b. m. o godz. 16-ej z domu żałoby przy ulicy Rzgowskiej Nr. 7 na stary cmentarz katolicki.

Msza Święta za duszę śp. zmarłej odprawiona będzie w kościele katedralnym dn. 17-go b. m. o godz. 9-ej rano.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych porostali w nieutulonym żalu

Córki, synowie, wnuczki i wnukowie.

Miejskiej Galerji Sztuki.

W piątek, dnia 14 b. m. o godz. 5-ej po poł. odbyło się w Miejskiej Galerji Sztuki w obecności reprezentantów władz państwowych, komunalnych, szkolnych i d., przedstawicieli prasy oraz licznie zebrałej publiczności — uroczyste otwarcie jubileuszowej wystawy prac artysty-malarza Władysława Hoffmana, któremu Łódź — pierwsza przed innemi miastami Polski — złożyła hołd ku uczczeniu 25-letniej jego działalności artystycznej.

Przemówienie powitalne wygłosił dyrektor Miejskiej Galerji Sztuki, p. M. Dąbrowski, poczem złożyli w gorących słowach życzenia: w imieniu p. wojewody — Naczelnik Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego, p. M. Załuski, w imieniu miasta — p. wiceprezydent W. Groszkowski, w imieniu szkolnictwa — p. o. kuratora p. wizytator T. Czajczyński oraz w imieniu łódzkich artystów-malarzy — p. prof. Leman.

Po inauguracji wystawy p. dyr. M. Dąbrowski podejmował u siebie jubilat z małżonką oraz zaproszonych gości.

Wystawa obejmuje przeszło 200 prac dające wyczerpujące pojęcie o indywidualności artystycznej Władysława Hoffmana. Po za tem na niezwykle bogatą ekspozycję składają się prace: Adama Styki z Paryża, St. Centnerszwerowej i J. Fidańczy z Warszawy, Br. Rychter-Janowskiej z Krakowa oraz młodych artystów łódzkich: W. Dobrowolskiego, J. Krauzego i Fr. Sługockiego.

Wystawę zdobią pomysły dekoracyjne kwiatowe W. Salwy oraz — po raz pierwszy sprowadzona do Polski — cenna kolekcja kobierców chińskich i perskich.

KURS MIESOZNAWSTWA W BYDGOSZCZY.

Ministerstwo Rolnictwa, uruchomiło w Bydgoszczy kursy miesoznawstwa, na które urzędy wojewódzkie delegują lekarzy weterynaryjnych celem zaznajomienia się z metodami nowoczesnego kwalifikowania mięsa do celów spożywczych i podniesienia higieny w rzeźniach miejskich i w handlu mięsem.

P. wojewoda łódzki delegował dziś na ten kurs miesoznawstwa inspektora weterynaryjnego województwa łódzkiego dr. Jana Okwiecińskiego.

REORGANIZACJA SYSTEMU WYPŁAT ZAPOMÓG.

W związku ze zjazdem inspektorów funduszu bezrobocia, przeprowadzone zostaną na terenie Łodzi zmiany reorganizacyjne w dziedzinie akcji doraźnej pomocy dla bezrobotnych. Dotyczyć one będą przede wszystkim techniki ściągania składek od pracodawców oraz kar za zwłokę. Następnie przeprowadzona zostanie akcja dotycząca uproszczenia techniki kontroli wypłacanych zasiłków i zapomóg dla bezrobotnych robotników fizycznych i bezrobotnych pracowników umysłowych.

WYNIKI KWESTY NA RZECZ STRAŻAKÓW - INWALIDÓW.

Dotychczasowe sprawozdania z kwesty, zorganizowanej w dniu 9 b. m. na ulicach Łodzi, na zasilenie Kasy Inwalidów Strażaków Ochotników Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej wykazują, iż zbiórka na listy nie została jeszcze ukończona. Łódzka Straż Ogniowa Ochotnicza za pośrednictwem składa serdeczne „Bóg zapłać” ofiarodawcom oraz podziękowanie osobom, które nie szczędziły trudu dla osiągnięcia dodatniego wyniku na zasilenie Kasy Inwalidów.

Dnia 17-go października, t. j. w poniedziałek, jako w czwartą bolesną rocznicę śmierci

Bohdana Gablera

studenta Politechniki Warszawskiej

odprawiona zostanie o godz. 8^{1/2} w kościele św. Krzyża msza św., na którą kolegów i życzliwych pamięci Jego zapraszają

Matka i siostry.

Sądu Okręgowego w Częstochowie nie będzie

Negatywna odpowiedź Ministerstwa Sprawiedliwości.

W dniu 26 września r. b. p. komisarz P. Gettel otrzymał z Ministerstwa Sprawiedliwości pismo, w którym rzeczony Ministerstwo w załatwieniu wysłanego w kwietniu r. b. zbiorowego memoriału państwa i zainteresowanych sfer m. Częstochowy odmawia ostatecznie utworzenia Sądu Okręgowego w Częstochowie.

W motywach odmownej decyzji Min. Sprawiedliwości stwierdza, że obszar urzędowania Sądu Okręgowego w Częstochowie objąłby tylko pow. częstochowski, utworzenie nowego Sądu Okręgowego zbyt obciążałoby skarb państwa, a Częstochowa ma wystarczające połączenie kolejowe z Piotrkowem, gdzie znajduje się Sąd Okręgowy. Dalej Ministerstwo twierdzi, że liczba sądów pokoju, sekcja odwoławcza i sesje wyjazdowe piotrkowskiego Sądu Okręgowego w sprawach karnych

zapewniają mieszkańcom Częstochowy dostateczny wymiar sprawiedliwości. — Sprawy zaś cywilnych z pow. częstochowskiego w ciągu 1926 r. wpłynęło do piotrkowskiego Sądu Okręgowego zaledwie 257. W Częstochowie brak jest ponadto odpowiedniego lokalu dla Sądu Okręgowego, mieszkań dla personelu i więźniów. — W końcu Ministerstwo pisze, że nie może w Częstochowie utworzyć również i oddziału Sądu Okręgowego, gdyż tego rodzaju oddziały nie są przewidziane w ustawie.

Przy artretyzmie ziej przemianie materji, picie napar z ziołek artretycznych Gessnera.

TEATR MIEJSKI.

„Królowa Biarritz”

Lekka komedia w 3-ach aktach M. Hennequin'a i R. Coeulsa.

Nie wiem czy sama spółka autorska, tłumacz czy reżyserja określiła „Królowa Biarritz” jako komedję „lekka”, to tylko stwierdzić należy, że określenie to w znacznej mierze ratuje sytuację i zabezpiecza przed wszelkimi poważniejszymi natury zarzutami. Bo istotnie niema w komedji tej nic poważniejszego, niema żadnych głębszych refleksyj, żadnych poważniejszych nawet sytuacji — ot taka sobie na prawdę „lekka” dyktetyka, mogąca się podobać w pewnych oczywiście warunkach, dyktetyka, pełna beznamiętności, nie pozbawiona przytem jednak pikanterji i wdzięku.

Cała ta niefrasobliwa komedia oparta jest na starej, jak świat historii. Niema tu absolutnie nic nowego. Ożywcze powie-trze nadmorskie działa drażniaco na nerwy i zmysły, pobudza akcję krwi, która pulsuje silniej i niejednokrotnie uderza do głowy, przyprowadzając ją o chwilowy zawrót, zwłaszcza, o ile znajduje się kobiety piękne, jak nimfy, pociągające urokiem nie tyle ducha (bo duch w tych warunkach na drugi plan schodzi), ile ciała. A cóż dopiero, gdy w żyłach kobiety płynie gorąca krew południa!

Wtedy zmysły szaleć zaczynają na prawdę, a to pociąga za sobą cały szereg kombinacji, mniej lub więcej drażliwych; w spokojna albowiem małżeńska wkrada się chochlik i robi zamieszanie, wprowadza nieporozumienia, waśnie, które zazwyczaj kończą się z chwilą, gdy szal zmysłów przejdzie, krew się uspokoi, a mózg normalnie zacznie pracować.

Wszystko to znane historie, wyzyskane już niejednokrotnie przez cały szereg autorów w mniej lub więcej dobrze skonstruowanych sztukach.

Autorowie „Królowej Biarritz” mieli zatem zadanie ułatwione. Trzeba było sięgnąć do wzorów, dodać nieco własnych pomysłów, przeprowadzić akcję dowcipnie i z humorem i finita la comedia. Czy udało im się to w zupełności? Sądząc ze stanowiska literackiego odpowiedzieć trzeba, niestety, negatywnie.

Komedja nie robi wrażenia dobrze zupełnie przemyślanej i przeprowadzonej. Akcja wprawdzie toczy się żywo, ale sama jest naogół dość uboga i w treści i w dowcip. Trzeba tylko istotnie dobrej gry i dobrej obsady, aby sztuka dała pożądaną efekt.

Pod tym względem — należy wyrazić zespołowi artystów pełne uznanie. Księżna Pilar de la Puerta, poważniejsza już matrona hiszpańska, w której żyłach płynie krew kochanki Karola V, kobieta pełna jeszcze życia i temperamentu, żadna przegód sama, choć pragnąca ochronić przed ułemi córką — znalazła godną interpretację w osobie p. Relewicz - Ziemińskiej. Artystka ta umiała wczuć się w rolę, stosunkowo dosyć trudną i stworzyła sylwetkę w każdym calu wykończoną.

Wymykająca się stale z pod opieki mamusi, uroczą „Królową Biarritz”, piękna margrabina Elena de Sierra Mirador była p. Irena Grywińska. Mimo, że odniosłem wrażenie, jakoby rola ta nie była zupełnie dostosowana do charakteru i talentu młodej artystki, muszę jednak stwierdzić, że wywiązała się p. Grywińska ze swego zadania zupełnie dobrze a postać margrabiny wyszła w interpretacji artystki w pełnym wdzięku, powabie i miała w sobie te konieczne pikanterje, która stanowi jej cechę.

Nowe budynki miejskie.

Wydział Budownictwa Magistratu m. Łodzi wykańcza obecnie szereg budowli miejskich, z których większość oddana będzie do użytku jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym.

M. in. obok nowowytbudowanych gmachów szkolnych wzniesiono 6 budynków mieszkalnych dla nauczycielstwa i służby szkolnej, mianowicie: obok szkół przy ulicach Podmiejskiej, Drewnowskiej, Aleksandrowskiej, Marysińskiej i 2 budynki mieszkalne obok szkoły na Rokiciu.

Bydunki te wykonano z pożyczki długoterminowej, udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie opinii Komitetu Rozbudowy Miasta.

Ogółem budynki wspomniane obejmują 145 izb mieszkalnych, podzielonych na 63 mieszkania po 1, 2 i 3 pokoje z kuchniami i wszelkimi wygodami.

Większość tych budowli, wykonanych wedle planów naczelnego architekta miejskiego inż. W. Lisowskiego, będzie wykończona i oddana do użytku w listopadzie r. b.

Po za tem Wydział Budownictwa zbudował 4 duże 2-piętrowe domy mieszkalne dla pracowników miejskich o 144 izbach, podzielonych na 48 mieszkań różnych rozmiarów. Plany i projekty budowy domów wykonał architekt Lisiecki z Warszawy. Dwa z tych domów oddane będą do użytku jeszcze w ciągu roku bieżącego.

Wreszcie w roku bieżącym wykończono nie będą gmachy: domu czynszowego dla bezdomnych przy ul. Napiórkowskiego Nr. 76, który mieści 168 izb mieszkalnych oraz Domu Wychowawczego przy ul. Przedzalaniej 76, obliczonego na 180 miejsc.

P.p. Morska i Dzięwońska stworzyły prawdziwe sylwetki chwilowo nieszczęśliwych żon, zdradzanych przez zafamizowanych pięknością „królowej” mężów. Uroczą kwaciarką była p. Niedziałkowska.

Z ról męskich na pierwszy plan wysunął się p. Znicz. Jego Honoriusz Ramondin typowy „pechowiec” był w każdym ruchu, w każdym posunięciu wprost wyborny. Rola ta może p. Znicz uważać za jedną z najlepszych ze swej i tak bardzo bogatej galerji. P. Kwiatkowski dał dobry typ światowego lowelasa, doświadczonego w oklamywaniu własnej żony. Jednakże charakterystyczna i ruchy nie odpowiadały wtekowi człowieka, który — wprawdzie jeszcze młody — był już przecież nietylko ojcem pięknej córki, ale nawet teściem przystojnego Gastona, mającego bardzo sympatycznego odtwórcę w osobie p. Krotkiego. Udatna sylwetka markiza bogatego ale i rubasznego dał p. Janowski, wkładając w rolę dużo temperamentu, tak charakterystycznego dla poludniowca. Groteskowe postacie Anglika i Amerykanina znalazły swych przedstawicieli w osobach pp. Damińskiego i Lisowskiego. Dobrym, acz nieco przesadnym był p. Mroziński w roli portjera hotelowego.

Reżyserja i dekoracje stały na wysokości zadania.

Całość mogła się podobać jedynie dzięki wystawie i dobrej grze zespołu: sztuka bowiem sama nie odznacza się ani pomysłowością ani silnym dowcipem, jest na prawdę pod każdym względem „lekka” komedja

K.O.

R A D J O
Inż. J. REICHER i S-ka
Piotrkowska 142. Tel. 15 57.
Nasze nowe 9 typów radjoodbiorników są ostatniem słowem techniki!

Co dziś usłyszemy z głośnicy radjo-aparatu?
Program warszawskiej stacji nadawczej.

Niedziela, 16-go października.

Warszawa, 1111 m. — 12.00 Sygnał czasu i komunikaty; 12.15 Transmisja koncertu popularnego z Filharmonii Warszawskiej, poświęconego twórczości Beethovena. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Józefa Ozimłińskiego, oraz Lili Hakowska (skrzypce); 14.10 i 14.35 Odczyty rolnicze; 15.00 Komunikat meteorologiczny; 15.15 Transmisja z Filharmonii Warszawskiej popularnego koncertu symfonicznego; 17.20 Rozmaitości wypowie p. Ludwik Lawiński, Komunikat Tow. Zachęty Hołowi Koni; 17.40 Audycja literacka; 18.30 Komunikaty P. A. T.; 18.45 Odczyt p. t. „Dzieje zamku królewskiego na Wawelu” III — wygłosi prof. H. Mościcki; 19.10 Odczyt p. t. „Krajobraz polski” z cyklu odczytów popularnych p. t. „Wszystko dla wszystkich”, wygł. p. Józef Kolodziejczyk; 19.35 Odczyt p. t. „Kopenhaga” (z cyklu „Podróże na Islandię”), wygł. p. Ferdynand Goetel; Przerwa 20.30 Koncert wieczorny; 22.00 Sygnał czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, policyjny, P. A. T., sportowy oraz nad program; 22.30 Transmisja muzyki tanecznej.

FERRO-ELEKTRICUM

Łódź, Piotrkowska 123,
tel. Nr 11-69 i 51-29

**TANIE źródło zakupu
żarówek
odkurzaczy
motorów i
materiałów elektrotechnicznych.**

30-letni jubileusz.

W dniu 16 października dr. Antoni Goldman obchodzi 30-letni jubileusz pracy społecznej - szpitalnej. Dr. med. Goldman po ukończeniu studiów na Uniwersytecie Warszawskim przybył do Łodzi w roku 1897, poświęcając się chirurgii. Od tego czasu datuje się praca jego w szpitalu fund. małż. Poznańskich, której od czasu swej młodości oddawał się ze szczególnym poświęceniem. Posiadając niespożyty zasób energii i niezwykłą wytrwałość w osiaganiu przedsięwziętych celów, dr. Goldman nie ograniczył się do pracy w szpitalu Poznańskich, lecz wyżył się istniejącą na łódzkim terenie możliwością pracy chirurgicznej i w innych szpitalach, zwłaszcza w okresie braku sił fachowych, przyczyniając się tem samem w dużej mierze do rozwoju szpitalnictwa łódzkiego. Od roku 1922 kieruje dr. Goldman, jako lekarz naczelny, szpitalem Poznańskich, który dzięki przeprowadzonej reorganizacji szybko się udoskonala, odpowiadając coraz bardziej wymogom współczesnej nauki. Niezależnie od pracy szpitalnej poświęca się dr. Goldman z całym zapętem pracy na niwie lekarsko - społecznej, piastując od roku 1922 godność prezesa łódzkiego Oddziału „TOZ-u”. Ogół lekarski w uznaniu zalet d-ra Goldmana obdarzał go dwukrotnie mandatem członka Rady Izby Lekarskiej.

WYKŁADY POWSZECHNE.

W poniedziałek, dnia 17 października r. b. odbędzie się trzeci wykład z cyklu zorganizowanych przez Wydział Oświaty i Kultury Magistratu m. Łodzi wykładów powszechnych.

Mianowicie p. St. Kaszkowski, profesor Miejskiego Gimnazjum Męskiego im. J. Piłsudskiego wygłosi prelekcję na temat: „Król Kazimierz Wielki, jako budowniczy Państwa Polskiego”.

Wykłady odbywają się w sali odczytowej Miejskiego Kinematografu Oświatowego (Wodny Rynek 44) o godz. 19-tej. Wejście 10 groszy, dla bezrobotnych bezpłatne.

Pożar fabryki w Zgierzu.

Straty wynoszą około 100 tysięcy złotych.

Wczoraj o godzinie 5 rano w przedziałach Frajtaga i Cukiera w Zgierzu przy ul. gen. Dąbrowskiego 27, wybuchł pożar, który mając materiał łatwopalny, szerzył się z zawrotną szybkością.

Syreny fabryczne zaalarmowały straż ogólną, która mimo, iż powiadomiona została również telefonicznie, z niewyjaśnionych przyczyn nie przybyła. Tymczasem żywioł szalał na dobre. Ogień przenosił się już na dach fabryki. Z inicjatywą przybyłej na miejsce pożaru policji robotnicy i mieszkańcy okolicznych domów przystąpili do akcji ratunkowej, która w wielkim stopniu utrudniał brak węzłów i pomp.

Po godzinnem zmaganiu się z niszczycielskim żywiołem, udało się wreszcie ogień ugasić. Pastwą płomieni padło kilkanaście bel bawełny, znajdujących się na sali. Maszyny oraz surowiec w wielkiej ilości. Budynek fabryczny uległ również częściowemu spaleniu.

Straty podług tymczasowego obliczenia wynoszą 100.000 zł.

Niezłocznie po ugaszeniu pożaru, policja przystąpiła do śledztwa, które wykazało, iż pożar wynikł wskutek wydobycia się iskry z motoru elektrycznego.

Ile zarabiają artyści filmowi?

Bajońskie dochody ameryk. „gwiazd” ekranowych.

Jesteśmy często zapytywani o zarobek artystów filmowych w Ameryce, ile w rzeczywistości otrzymują gwiazdy filmowe?

System gwiazd filmowych stworzył odciebną przemysł, nie uczesza się bowiem do kina, by ujrzeć nowy film, lecz tylko, by podziwiać ulubioną gwiazdę filmową. Przypomnijmy tylko sobie, jakim powodzeniem cieszyli się i cieszą Mary Pickford, Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks, Gloria Swanson, Rod la Roque i inni.

Rozumie się, że ze wzrostem popularności, wzrasta również płaca artystów, stąd niezwykle gaże „gwiazd”. Co za różnica w gaży, jaką otrzymała Gloria Swanson, jako bathing girl, a jaką pobiera, jako wykonawczyni roli „Madame Sans-Gene”? Często nie talent, lecz popularność i moda stanowią criterium.

Jednym z najlepiej płatnych artystów w Ameryce jest Harold Lloyd, który rocznie zarabia milion pięćset tysięcy dolarów. Filmy przynoszą rocznie milion dolarów Mary Pickford, Normie Talmadge, Charlie Chaplinowi; oprócz tego mają oni zapewniony wysoki procent w dochodach filmu.

Większość gwiazd opłacana jest tygodniowo. Gloria Swanson otrzymuje tygodniowo 18 tys. dolarów; Tom Mix odbiera 15 tys. dolarów; Liljana Gish jest oddzielnie płatna za każdą rolę. „Biała siostra” dała jej zysku 250 tys. dolarów, nowy kontrakt za 6 filmów opiewa na sumę 800 tys. dolarów.

Po 10 tys. dolarów otrzymują: Marion

Davis, Elsie Fergusson i Thomas Meighan; 5 tys. dolarów dostaje Buster Keaton Pola Negrí, Richard Barthelmess, Alice Brady; 4 tys. dolarów tygodniowo dostają: Ramon Novarro, William Hart i Douglas Mac Lean.

Trzema tysiącami dolarów tygodniowo zadawałniaja się narazie Paulina Frederick, Constancia Talmadge, Priscilla Dean, Corinne Griffith, Wallace Beery, Milton Sills, Reginald Denny; 2 tys. dolarów zarabiają tygodniowo Levis Stone, Raymond Griffith, Nita Naldi, Viola Dana i Florence Vidor; tysiąc dolarów odbiera Lou Tellegen, Ben Lyon, Zazu Petti, Marie Prevost i Mary Carr.

Najmniej płatna jest Mary Philbin — sześćset dolarów, Baby Peggy 500 dolarów i Betty Bronson — 400 dolarów. Wysokość tych płac jest imponująca i sprawia niemal o zawrót głowy.

We Francji jest zupełnie inaczej. Żadna z kandydatek do kina, poświęcająca się Dziesiątej Muzie, nie ma na myśli zdobycie majątku, każde bowiem inne zajęcie jest bardziej dochodowe. Najbardziej głośni i sławni artyści filmowi zarabiają od 3 do 30 tysięcy franków miesięcznie. Jean Angelo, Biscot, Maxudian, Raquel Meller, Lucienne Legrand, S. Milanoff są najwięcej płatni do 30 tys. franków miesięcznie.

Wśród włoskich artystów ta sama istnieje proporcja. Najbardziej cennymi są: Maria Jacobini, Soava Gallone i Rina de Liquoro. W Niemczech — Werner Krauss, Henry Porten, Paweł Wegener, Asta Nielsen — wszyscy są płatni w dolarach. S.

DZIEDZINIEC RADOŚCI I SZCZĘŚCIA

Dziś zatem nastąpi upragniona przez wszystkich i przed tygodniem zapowiedziana ekskursja bomb radości, śmiechu i szczęścia na wystawie ruchomej prób i wzorów przemysłu krajowego w Hienowicie. W obecności licznie zgromadzonej publiczności potoczy się koło fortuny, z rogu obfitej której spadnie rzęsisty deszcz podarków, upominków oraz cennych premii w postaci wyrobów wszelkiego rodzaju, a więc w postaci mebli, obfitej w całej swej realności tonna węgla, mieregu wytwornie wykonanego obuwiu, piękny i kaskowy najnowszy systemu aparat radiowy, wyroby konfekcyjne, olbrzymia ilość produktów spożywczych, jak 10 kilogramowe woreczki maki pszennej, cukru w kilku odmianach, wina krajowe, 40 kg. mydła zwykłego i toaletowego, kakao, herbata, groch, owoce suszone, nakrycia stołowe w kompletach, cenne kilmy oraz nieliczne mnóstwo niemniej wartościowych przedmiotów. Wszystko to stanowiące w całości wartość obliczaną na 5000 zł. daje wielkie szanse zwycięzcy wystawy tylko za cenę biletu wejścia wynoszącą 1.50 od osoby. Dyrekcja wystawy zorganizowała koło szczęścia dla wszystkich, którzy okazali tak żywe zainteresowanie produkcją krajową i którzy odwiedzają i odwiedzają przybytek gospodarstwa polskiego jaką jest wystawa. Przebywający na terenie wystawy nie podnoszenia zysku nie traca nic. Spieszcie zatem na wystawę wszyscy nie zapominając zabrać z sobą miłośnickich, dla których dyrekcja wystawy organizuje piękna zabawę p. n. „Pożegnanie jesieni”.

ZE ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY

W dniu dzisiejszym odbędzie się walne zebranie członków Związku Oficerów Rezerwy Rządowej Polskiej okręgu łódzkiego, na którym powzięte zostaną decyzje, uchwały oraz przeprowadzone zostaną nowe wybory.

ZE SZKOŁY PLASTYKI I RYTMIKI ZENOBII JANCZEWSKIEJ.

W znanej chlubnie szkole plastyki i rytmiki Z. Janczewskiej są otwarte klasy równoległe celom uniknięcia przepelnienia. P. Janczewska po zwiedzeniu szeregu szkół w Wiedniu wprowadza do programu swej szkoły nowe kierunki nauczania: rytmiki tańca i kultury ciała. Specjalny rodzaj gimnastyki odtuszczającej jest stosowany dla par meżatek.

Wzorem zagranicy komplety dla panów. Szkoła p. Janczewskiej, subsydjowana przez Magistrat, udziela daleko idących zniżek dla niezamężnych. Dzieci przyjmowane są od lat 4. Zapisy w lokalu szkoły. Odańska 29 w poniedziałki, środy i piątki od 6 do 9 oraz codziennie od 3 do 4. Wólczańska 63, m. 11, III p. front.

Dla żyjących sobie komplety mogą się odbywać w higienicznej, eleganckiej sali w gimnazjum p. Skrzypkowskiej, Wólczańska 123.

Z KONSERWATORJUM MUZYCZNEGO H. KIJEŃSKIEJ W ŁODZI.

Dnia 15 października rozpoczęły się lekcje w klasie operowej pod kierunkiem znanego ze swej działalności w kraju i zagranicą dyrygenta operowego prof. T. Rydera. Celem klasy operowej będzie opracowywanie solowych i zespołowych partii operowych i ich wystawianie. Kierownictwo prof. Rydera daje najlepszą gwarancję, że klasa operowa stanie na wysokim poziomie artystycznym. Do klasy przyjmowane będą osoby, posiadające odpowiednio wyszkolony materiał głosowy. Zapisy w dalszym ciągu przyjmują kancelaria Konserwatorium, Traugutta 9, tel. 30-86, od 10 — 15. prócz niedziel i świąt.

Na srebrnym ekranie.

CASINO.
„UŚMIECH LOSU”.

Film warszawskiej wytwórni „Sfinks” p. n. „Uśmiech losu”, jak to było do przewidzenia, osiągnął rekord powodzenia. W ubiegłym tygodniu przez widowisko „Casino” przewinęły się tysiące tłumy publiczności łódzkiej, podziwiając świetną grę mistrzów scen stołecznych, która na ekranie nie tylko nie uroniła żadnego walorów imponujących talentów, ale owszem opanowali je blaskiem nowych wartości i możliwości odwróczyli.

Obok czwórki wykonawców głównych ról: J. Smosarskiej, Balcerkiewiczówny, J. Smosarskiej i Węgrzyna przykuwa uwagę dźwięk takich asów naszych teatrów, jak Półka Śliwicka, Józef Śliwicki, Owerlo, Pawłowski, Gierasiński, Bodo i in.

Dyrekcja „Casino” pragnie umożliwić oglądanie polskiego filmu najszerszym warstwom publiczności łódzkiej, demonstrując będzie „Uśmiech losu” po raz ostatni dziś w niedzielę.

NOWY DYREKTOR POLSKIEJ Y.M.C.A. W ŁODZI.

Dnia 17 b. m. przybywa do Łodzi nowy stały dyrektor Polskiej Y.M.C.A. p. J. Rounds, długoletni i doświadczony pracownik amerykańskiej Y.M.C.A.

W Łodzi głównym zadaniem p. Roundsa będzie sprawa budowy wzorowego gmachu Polskiej Y.M.C.A.

ZJAZD OKRĘGOWEGO ZWIĄZKU KAS CHORYCH W ŁODZI.

Dziś w sali Rady Miejskiej odbędzie się zjazd delegatów Okręgowego Związku Kas Chorych w Łodzi. Tematem obrad będzie szereg aktualnych spraw, między innymi zaś zgłoszony zostanie wniosek dotyczący specjalnego opodatkowania poszczególnych Kas zrzeszonych w związku na rzecz budowy szpitala związkowego w Łodzi. (5)

KLASYFIKACJA UCZNIÓW W SZKOLACH.

Kuratorium szkolne otrzymało polecenie przeprowadzenia ścisłej obserwacji nad uczniami klasy pierwszej w szkołach celem zdecydowania do jakiej szkoły dany uczeń powinien uczęszczać.

Obserwacje mają być przeprowadzane zarówno przez nauczycieli, jak dyrektora szkoły. W szkołach prywatnych zwracać będą uwagę na to wizytatorzy. (b)

WSTĘPNE PRACE OKOŁO BUDOWY GMACHU TEATRU MIEJSKIEGO.

Po zamknięciu parku kolejowego przy ulicy Narutowicza przystąpiono w nim do prac wstępnych przy budowie gmachu dla Teatru Miejskiego. Narazie plantuje się teren, na którym ma stanąć gmach. (b)

NOCNE DYŻURY APTEK.

Dziś dyżurują apteki: M. Lipca (Piotrkowska 192), E. Milera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska nr. 15), K. Gaertnera (Cegielińska 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 37), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9). (b)

WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ W CZĘSTOCHOWIE.

Dziś odbędzie się w Częstochowie wybory do Rady Miejskiej. Ogółem złożono 13 list wyborczych. (e)

ODCZYT CZERWONEGO KRZYŻA.

Dziś o godz. 12 min. 30 w poł. w sali Polskiej Y. M. C. A., Piotrkowska 89, dr. med. Stanisław Skalski wygłosi odczyt na temat „Los rannych na wojnie wczoraj a dzisiaj”.

Wejście na odczyt bezpłatne.

KONCERT TOW. ŚPIEW. „CHÓR MARJAŃSKI”.

Dziś Tow. Śpiewacze „Chór Marjański Katedralny” urządził w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 243 doroczny koncert na zasilenie funduszy. Program wypełnia produkcje solowe i chórne. W cz. III scena baletowa „Zareczyny Królowej Róży”. Muzyka układu baletmistrza p. Wł. Majewskiego. Początek o godz. 7 wiecz.

EXPRESS HANDLOWY

„Kurjer Łódzki”.

Niedziela, 16 października 1927 r.

„Kurjer Łódzki”.

Zmienione konstelacje gospodarcze.

Wschodzące gwiazdy Ameryki i Azji.

Rejestr dłużników na Wall Street.

ex) Foreign Policy Association opublikowała niedawno szereg tablic, opracowanych przez dr. Maxa Winklera, szefa wydziału kredytów zagranicznych, a ilustrujących bardzo przejrzysto cały obrót pieniężny między Ameryką i innymi krajami. Z cyfr owych suchych i lakonicznych zestawień przemawia do nas historia jednego z największych na przestrzeni wieków przeobrażeń i przesunięć sił gospodarczych, które decydują nie tylko o dobrobycie krajów, ale także ich hegemonii nad światem. Sumy, które cyfry dane nam podają są olbrzymie, a wzrastają w takim tempie, że stworzyć mogą podstawę do najsmielszych hipotez na przyszłość.

Tablice dr. Winklera pouczają nas przede wszystkim, że Stany Zjednoczone Ameryki jeszcze w roku 1914 stanowiły same nienasycony teren, dla zagranicznych kapitałów inwestycyjnych. Zagranica miała wówczas w Stanach ulokowane około 5 miliardów dolarów, podczas gdy naodwrot amerykańskie pretensje do państw zagranicznych nie sięgały w tym czasie ani połowy tej sumy. W ciągu 3 lat 1915 — 1917 kapitał zagraniczny w Stanach Zjednoczonych ustalił się na sumę 3.316.362.000 \$; takiej sumy Ameryka nigdy przez cały czas swego historycznego bytu nie zawierzyła zagranicy. W następnym trzyleciu 1918 — 1920 rozwój przemysłu wojennego pochłonął Stanom takie kapitały, że musiały się one zapożyczyć na dalsze 1.717.556 tys. \$. Po tym okresie wskazywał następująco gwałtownie przesilenie. W latach 1921 — 1923 Stany dorabiają się już 2.039.951 tys. \$ kapitału wolnego, który mogą inwestować zagranicą, w latach zaś 1924 — 1926 rzeczony inwestycje amerykańskie osiągały niebywałą wysokość 5.687.113.411 dolarów. W tym ostatnim okresie trzech lat samą Niemcom pożyczki Stany miliard dolarów, a to w formie pożyczek miejskich i państwowych: dla banków, kościołów, towarzystw budowlanych, towarzystw automobilowych, zakładów przemysłowych żelaznych, elektrycznych, dla fabryk papierosów, fabryk maszyn, urządzeń wodociagowych, towarzystw filmowych i t. p. słowem dla wszelkich gałęzi wytwórczości przemysłowej. Po za tem niema prawie kraju, któryby równocześnie nie wciągnął się w rejestr dłużników na Wall Street; poprostu wykaz tych dłużników, to alfabetyczny spis krajów Starego i Nowego Świata. Abowiem znajdujemy tam: Argentynę, Austrię, Belgię, Brazylię, Bułgarię, Costa Rica, Chile, Czechosłowację, Danię, Rzeczpospolitą, Dominikę, Ekwador, Finlandię, Grecję, Honduras, Japonię, Jugosławię, Kolumbię, Liberję, Niemcy, Meksyk, Norwegię, Panamę, Peru, Polskę, Salvador, Węgry, Włochy i wiele jeszcze innych państw. To są jednak dopiero tylko dłużnicy oficjalni, rejestrowani na mapie politycznej świata. Prócz tej listy znajdujemy w tablicach Winklera inną, niemniej ważną, a obejmującą wielkie międzynarodowe przedsiębiorstwa jak np. towarzystwa naftowe na Kubie, w Meksyku, Kanadzie, Wenezueli, Peru, Persji, Ang. Guanie. Dowiadujemy się z tego wykazu, że amerykańskie pieniądze subwencjonują norweskie kopalnie złota, francuskie fabryki perfum i mydeł, że stanowią podstawę kapitałów zakładów fabryk samochodów w dziesięciu różnych krajach, że bodaj wszystkie koleje w mniejszym lub większym procencie czerpią kapitał inwestycyjny z obrotu strumienia dolarów. Z tegoż źródła ciągną swe soki włoskie towarzy-

stwa okretowe, belgijskie i hiszpańskie zakłady telefoniczne, brazylijskie plantacje kawy, afrykańskie gumy, kaukaskie kopalnie rudy maszynowej, irańskie kopalnie platyny! Litania cała, którąby nam mogła zająć szpalt kilka.

W tymże czasie, gdy dolar amerykański przetrwał z wolna obie półkule użyłniając wszędzie glebę gospodarczą krajów, do których spłynął raczył strumieniem — handel zagraniczny Stanów Zjednoczonych rozwinął się niemniej okazałe, gotując światu równie zadziwiające niespodzianki. Trzeba wiedzieć, że przed wojną dwie trzecie części wywozu towarowego Stanów Zjednoczonych, to był wywóz do Europy; w roku 1926 zaś wywóz ten nie osiągnął 50 proc. całości wywozu. Przed wojną prawie połowa przywozu amerykańskiego była pochodzenia europejskiego; w roku 1926 Europa nie zdołała dostarczyć nawet trzeciej części.

Jeśli ocenimy te dwie pozycje bilansu t. zn. wywóz i przywóz według wartości dolarowej — wyniknie stąd, że Stany Zjednoczone sprzedają obecnie Europie towarów dwa razy więcej niż przed wojną, kupując zaś u niej 2 i pół razy tyle co przedtem. Jednakże mimo to stosunkowo znacznie gospodarcze Europy dla Stanów Zjednoczonych, jak i — powiedzmy to sobie otwarcie — dla reszty świata obniżyło się ogromnie. Azja i łacińska Ameryka zyskały na znaczeniu podobnie jak Stany, podczas gdy europejski kontynent cofnął się na całej linii z swego przodującego stanowiska w ogólnej gospodarce świata.

W latach 1925 — 1926 sprowadziły już naprzekład Stany Zjednoczone towarów za kilkadziesiąt milionów więcej z Azji niż z Europy — wynowny to, a niebywały dotąd wypadek. Na odwrót Azja dla Stanów Zjednoczonych stała się poważniejszym odbiorcą, zwłaszcza jeśli chodzi o jedwab i gumę lub nawet automobile — niż zubożona Europa; zanosi się zaś na to, że Południowa Ameryka zepchnie wkrótce Europę na trzecie miejsce w rzędzie klientów Stanów Zjednoczonych.

Przed wojną państwa południowo-amerykańskie sprowadzały z Anglii i Niemiec łącznie mniej więcej takie same ilości towarów, jak ze Stanów Zjednoczonych. Łacińska Ameryka np. sprowadziła w r. 1913 ze Stanów Zjednoczonych towarów za 323.832 tys. \$, z Anglii natomiast za 270.223 tys. \$ i z Niemiec za 185.197.000 \$. W roku 1926 analogiczne dane przedstawiały się następująco: 836.592 tys. \$, 295.965 tys. \$ oraz 185.965 tys. \$. Równocześnie Stany Zjednoczone pobili konkurencję europejską w wywozie i przywozie krajów południowo-amerykańskich opanowując wszechwładnie cały handel tych krajów. Niemal 40 proc. całego eksportu łacińskiej Ameryki idzie do Stanów Zjednoczonych. Meksyk Indje Zachodnie i państwa środkowo-amerykańskie 70 proc. swych ładunków okretowych kierują do Stanów i tam je zbyskują. Jakie znaczenie polityczne może mieć takie opanowanie rynków Ameryki łacińskiej przez Amerykę anglosaską nie trudno się domyśleć.

W handlu państw azjatyckich Stany odgrywają stosunkowo mniejszą rolę. Godny uwagi jednak i zapamiętania jest taki naprzekład szczegół, że Japonia, która na rynkach azjatyckich lokuje cały swój eksport jedwabiu i towarów jedwabnych, który — jak wiadomo — stanowi połowę całego eksportu japońskiego, zajmuje, mimo wszystko, w przywozie tych artykułów pozycję skromniejszą od przywozu Stanów Zjednoczonych, które skupiwszy

w swym ręku 60 proc. światowej produkcji jedwabiu i towarów jedwabnych, przypuściły generalny szturm celem zdobycia dla siebie rynków azjatyckich. Nie znaczy to wcale, by stosunki handlowe między Japonią a Stanami układały się po linii niewłaściwej lub nosiły na sobie piętno wojny gospodarczej. Japonia sprowadza nawet obronę — jak się okazuje — o 2 miliony bel bawełny rocznie więcej, niż przed wojną, podczas gdy Europa w tymże czasie obniżyła swój przywóz właśnie o sumę wymienioną powyżej. Przedziałnie w Lancashire muszą bardzo ostrożnie operować zmniejszonymi transportami bawełny, nie należy zaś spodziewać się, aby w najbliższej przyszłości powrócił one miały do poziomu przedwojennego. Przyczyną się do tego zapewne i ta okoliczność, że w czasie wojny Japonia i Indie nauczyły się — można tak powiedzieć — przedzalnictwa, któremu się przedtem nie zajmowały, a które — ze względu na obojętność na miejscu surowca — może w krajach tych mieć duże widoki rozwoju.

Jak głoszają raporty gospodarcze, również i Chiny noszą się z zamiarem uruchomienia u siebie przedziałni bawełny i warsztatów tkackich, co w następstwie musiałoby znów spowodować częściowe bodaj cofnięcie się na pewnych rynkach pozycji japońskich.

Ogólnie biorąc, wszystko to są objawy niezwykłego zajęcia się państw azjatyckich zagadnieniami ekonomicznymi, które

to zainteresowanie z wielu względów wydaje się być spowodowane chęcią naśladowania Ameryki. Wszędzie zatem obecnie króluje hasło: nie wywozić surowców, a tylko materiały przerobione. Stosowanie tej metody było pierwszą przyczyną i podstawą dzisiejszej potęgi gospodarczej Stanów — coś dziwnego zatem, że staje się dziś dźwignią gospodarczego odrodzenia Azji. Lekceważenie zaś, okazywane tej metodzie przez Europę, no części zaś wywołana naturalnymi warunkami niemożność zastosowania jej na tym kontynencie spowodowały ów zastój gospodarczy, jakiego świadkami byliśmy w Europie w pierwszych latach po wojnie. Obecnie również nie zanosi się wcale na to, aby Europa mogła rychło odzyskać swoje znaczenie z roku 1914. Oto, jak się bowiem przedstawia udział trzech gospodarczo najważniejszych części świata w ogólnieświatowej produkcji:

	Europa		St. Zjedn.		Azja	
	1913	1925	1913	1925	1913	1925
Surówka	58	47	41	44	1	3
Stal	56	46	43	52	0.5	2
Węgiel	51	47	43	44	40	66
Bawełna	53	41	26	27	20	27

Zarysowana postawa gospodarcza stanowi zwykle pierwsze stadium w procesie ogólnych przeobrażeń natury społeczno-politycznej. O ile Ameryka zechce wyzyskać swoje wyjątkowe już dzisiaj stanowisko gospodarcze dla celów politycznych — przyszłość da nam na to odpowiedź.

W każdym razie stwierdzić to dziś możemy, że w miarę jak błędnie gwiazda Europy, rozpalają się nowe słońca: Ameryki i Azji, które napewno przyświecać zechcą gruntemu zmienionym konstelacjom gospodarczym i politycznym naszego globu.

St. Głański.

Eksport przemysłu łódzkiego w m. wrześniu

ex) W miesiącu wrześniu r. b. eksport towarów włókienniczych z Łodzi przedstawiał się następująco:

Wywieziono towarów bawełnianych białych 40.903 kg. na ogólną sumę złotych 569.872, towarów bawełnianych kolorowych 595.699 na sumę 5.407.316, towarów półwełnianych 35.012 na sumę zł. 441.180, towarów wełnianych 37.743 kg. na zł. 591.113 i przędzy czesankowej 67.508 kg. na sumę 1.838.344 zł.

Ogółem wywieziono w m. wrześniu 776.865 kg. towarów, co przedstawiało wartość zł. 8.847.825.

Eksport w mies. sierpniu r. b. wynosił 825.969 kg. na sumę zł. 8.718.979, we wrześniu zaś 1926 r. wywieziono 660.288 kg. na sumę zł. 5.769.000.

Jak widzimy z powyższego, eksport w porównaniu z sierpniem b. r. nieco się zmniejszył, w porównaniu zaś z wrześniem ub. r. wydatnie się zwiększył.

Wzrost cła w m. wrześniu r. b. stosownie do wydanych 917 zaświadczeń wynosił zł. 189, 246 gr. 97.

Co do poszczególnych krajów, to eksport manufaktury z Łodzi przedstawiał się następująco:

Rumunia 3.889.533 zł.

Daleki Wschód (Chiny i Japonia) 1.399.147 zł.

Litwa 848.926 zł.
Austria, Węgry i Jugosławia 681.410 złotych.
Gdańsk 665.400 zł.
Łotwa, Finlandja i Danja 422.292 zł.
Bliski Wschód (Turcja, Palestyna i Persja) 350.564 zł.
Anglja 280.562 zł.
Niemcy 131.239 zł.
Włochy 77.213 zł.
Rumunia 29.921 zł.
Afryka 27.749 zł.
Kanada 18.000 zł.
Do różnych krajów 25.869 zł.
Razem wywieziono do wyżej wymienionych krajów towarów włókienniczych na sumę 8.847.825 złotych. (ah)

Pił Pan dziś herbatę?

Piłem.

Jeżeli nie pił Pan herbaty LYONS'a, nie pił Pan prawdziwej herbaty. Tylko herbata LYONS'a jest prawdziwą herbatą.

Meble i Kompletnie urządzenia biurowe

FABJANICKIEJ FABRYKI MEBLI BIUROWYCH

polca

po cenach najprzystępniejszych

EDWARD TELATYCKI

PIOTRKOWSKA 48

TELEFON 10-63.

KAŻDA SZTUKA GWARANTOWANA.

DOLAR W ŁODZI.

Na wczorajszym rynku prywatnym w Łodzi w godzinach wieczorowych dolar kształtował się po kursie 8.90 w żądaniu 18.88 w płaceni.

Tendencja utrzymana. Obroty niewielkie.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 15 października (Pat.)
Notowania oficjalne.

Gotówka:

Dolary —.

Czeki:

Belgia 124.18
Londyn 43.42
N. York 8.90
Paryż 35.—
Praga 26.415
Szwajcaria 171.93, 171.95, 171.93
Wiedeń 125.75
Włochy 48.70
Kopenhaga 239.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Dolarówka 63.50, 64.—, 63.—
Pożyczka kolejowa 103.50
5-proc. pożyczka konwersyjna 65.—
5-proc. pożyczka kolejowa 63.—
8-proc. listy B-ku Gosp. Krajowego 92.—, 93.—
8-proc. listy B-ku Rolnego 93.—
8-proc. listy zastawne ziemskie zł. 83.25
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 62.25, 61.75
8-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 82.50, 83.—, 82.75
5-proc. listy zastawne m. Warszawy zł. 69.50
8-proc. listy zastawne m. Siedlec zł. 84.—

AKCJE.**Notowano w złotych.**

Bank Dyskontowy 137.—
Bank Polski 159.50, 158.75, 159.25
Bank Zarobkowy 99.—
Bank Handlowy 129.50
Bank Zachodni 28.50, 29.—
Chodorów 175.—
Gosławice 83.—
Wysoka 138.—
Nobel 54.—
Firley 58.—
Lilpop 39.50, 39.75
Norblin 215.—
Ostrowieckie 100.—, 102.—
Starachowice 82.—, 81.—, 82.25
Zawiercie 43.—, 43.50, 43.—
Borkowski 4.20, 4.15
Cukier 5.95, 6.10
Węgiel 117.25, 118.50
Cegielski 54.50, 55.—, 54.50
Fitzner 7.10
Modrzejów 10.25, 10.30

Świat zwierząt filmowych.**Cudowny pies Rin-Tin-Tin przy pracy.**

Ci, którzy nigdy nie widzieli światła Jupiterów, nie tylko podziwiają bohaterów ekranu, ale często im zazdroszczą, nie domyślając się jak drogo czasem sława ta jest okupiona i wiele się za nią kryje bólów.

W Hollywood, centrum światowego przemysłu filmowego, dolar jest wszechwładnym królem. Ze wszystkich części świata ściągają tu tłumy artystów i aspirantów filmowych. Nigdzie na świecie nie widzi się tyle pięknych kobiet, co tutaj. — Ale i mężczyźni odznaczają się nadzwyczajną urodą. Widzi się dużo pięknych, radosnych twarzy. Niestety, drobna część tylko znajduje zajęcie.

Pozostali żyją z dnia na dzień, ponieważ piękna twarz nie wystarcza; trzeba mieć przede wszystkim talent. To też niedza panuje tu straszna wśród ofiar „szalu filmowego”. Tysiące rozbitków pedzi tu niewesoły żywot, nie mając nawet pieniędzy na powrotną drogę.

Wszyscy jednak okupują sławę niezwykle drogo. Weźmy Rin - Tin - Tina... Jest on obecnie „gwiazdą” nie mniej lubianą od Harolda Lloyd’a. Gdybyśmy jednak mogli zajrzeć do jego psiej duszy, przekonalibyśmy się na pewno, że nie czuje się szczęśliwym.

Chciałby pewnie mieć życie tak bez trosk, jak każdy inny pies, a tymczasem musi „pracować” i „zarabiać” na swego

pana. Bo Rin - Tin - Tin, którego „gra” wywołuje wzruszenie, śmiech i łzy, nie byłby mądrzejszy od każdego innego „wilka”, gdyby nie reżyser Lee Duncan, którego główną cechą jest t. zw. „angielska cierpliwość”.

Duncan umie czekać, ażeby zjechać Rin - Tina w takiej chwili, że każdy dozna wrażenia, iż Rin - Tin - Tin „gra”. — A jednak wszystko polega na trick’u. Jeżeli Rin - Tin - Tin musi wykonać jeden ze swych znanych olbrzymich skoków, wpaść przez okno, ażeby w ostatniej chwili uratować dziecko, albo rzucić się na zło dzieja — to pokazuje mu się wypchanego kota, którego jest śmiertelnym wrogiem.

Z chwilą, kiedy wzrok jego pada na tego kota, staje się wściekły i wtedy niema dla niego tak wysokiego muru, ani płotu, którego by nie przeskoczył. Kiedy Rin - Tin - Tin powinien zrobić „złą minę” — pokazuje mu się innego psa, najczęściej buldoga.

Kiedy ma się „śmiać”, być zadowolonym, lub... zakochanym — przynosi mu się obiecującą kielbasę lub poprostu wprowadza — suzke, co ostatecznie jest dowodem, że świat zwierząt filmowych rządzi się też tylko głodem i miłością.

St.

KURIER SPORTOWY.**Co uchwalono na onegdajszym posiedzeniu Zarządu Ligi Państwowej.****Ostrzeżenie dla Pogoni lwowskiej.**

(C-S) Zarząd Ligi na onegdajszym posiedzeniu uchwalił:

1) Wobec miarodajnych wiadomości o tem, że L.K.S. „Pogoń” usiłuje w sposób konspiracyjny utworzyć rozłam w Lidze Państwowej i stworzyć Ligę 8 klubów, zarząd główny Ligi jednogłośnie postanowił zażądać drogi telegraficznej natychmiastowego wytlumaczenia najpóźniej do dnia 16 b. m. pod grozą wykluczenia z P.L.P.N.

2) Kluby ligowe, które do dnia 10 b. m. nie wpłaciły przypadających Lidze należności, podlegają automatycznie zawieszaniu i wszystkie mecze rozgrywane będą zweryfikowane 0:3 bramek i 2 punkty na niekorzyść tych klubów.

3) Zarząd Ligi zezwolił wyjątkowo L.K.S. „Pogoń” na rozegranie zawodów z Cracovią w dniu 16 b. m. pod warunkiem, że mecz rozpocznie się nie później jak o godz. 11 rano, wobec meczu ligowego Jutrzenka — ŁKS o godz. 15 w Krakowie. W razie niedotrzymania tego warunku, Pogoń zostanie zawieszona.

4) Zarząd Ligi uchwalił jednogłośnie zakazać klubom i graczom ligowym brać udziału w meczu Polska — Węgry (w Krakowie 23 b. m.) bez zlecenia i zgody zarządu Ligi.

5) Odwołanie Pogoni co do meczu Pogoni — Ruch i Pogoni — Warta odrzucono.

6) Walne zgromadzenie Ligi odbędzie się w dniu 16 b. m. o godzinie 10 rano w pałacu Mostowskich.

7) Na prośbę Hasmoniei darowano Steuermanowi dalsze 4 tygodnie dyskwalifikacji.

OSTATECZNE ZLIKWIDOWANIE ZATARGU LIGI Z P. Z. P. N.

(C-S) W dniu dzisiejszym w Warszawie odbędzie się walne zgromadzenie Polskiej Ligi Piłki Nożnej, na którym będzie rozpatrywana sprawa ostatecznego zlikwidowania zatargu pomiędzy Ligą i P.Z.P.N.

Jak wiadomo ostatnio stosunki zaostrzyły się do tego stopnia, że Liga zabroniła swym członkom rozgrywania meczów z Cracovią zaś PZPN (komisja wyłoniona specjalnie w sprawie Ligi) wydał oficjalny komunikat prasowy w tej sprawie.

Z Łodzi na walne zgromadzenie wyjechał delegat L.K.S. w osobie prezesa p. Konopki i Turystów w osobie p. Głazewskiego. Delegatem łódzkiej Ligi jest prezes teież p. Konopka. Zebranie odbędzie się w lokalu DOK. I.

DEMPSEY NIE USTĘPUJE Z RINGU.

(C-S) Wszelkie dotychczasowe pogłoski, jakoby słynny bokser Dempsey miał porzucić swój zawód, okazały się nieprawdziwymi. Jak prasa amerykańska podaje, Dempsey podpisał ze słynnym menagerem wielkich imprez bokserkich

kontrakt na cztery mecze w ciągu sezonu.

5 JEŹDZCÓW JEDZIE DO BUKARESZTU.

(C-S) Pięciu uczestników raidu konnego Warszawa — Siatyn jedzie na zawody konne w Bukareszcie. Oto ich nazwiska: por. Małinowski (1 p. Szwoł.) na „Kawalerze”, por. Małinowski (1 p. Strz.) na „Prologu”, por. Witanowski (4 p. Strzelec) na „Norwidzie”, por. Reich (1 p. Strzelec) na „Latwie” oraz por. Nowacki (1 p. a. p.) na „Jaskrawym”.

DZISIEJSZE MECZE LIGOWE W POLSCE.

Polonia gra z Turystami na boisku DOK IV o godz. 3 po poł.
We Łwowie: Hasmonia — Wisła.
W Katowicach: IFC — Warta.
W Krakowie: Jutrzenka — ŁKS.

MISTRZOSTWO LIG OKRĘGOWYCH:

W Łodzi: LTSG — Garbarnia oraz we Łwowie 6 p. Łończy — Śląsk.

MECZU REWANŻOWEGO Z CZECHOSŁOWACJĄ NIE BĘDZIE.

(C-S) Dowiadujemy się, że lekkoatletyczny trener olimpijski PZLA, Klumberg sprzeciwił się kategorycznie urzadzeniu meczu rewanżowego z Czechosłowacją na wiosnę roku przyszłego, t. j. przed IX Olimpiadą.

Wobec tego mecz ten zostanie odłożony na sezon jesienny, podczas którego odbędzie się również mecz z Belgią, Austrią, Francją, Włochami i Jugosławią.

Kolejny mecz lekkoatletyczny Polska — Austria rozegrany zostanie po raz drugi w sezonie 1928 roku w Wiedniu.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, niedziela, trzy przedstawienia: o godz. 12 w poł. po raz drugi przemila, efektownie wystawiona bajeczka w 4 aktach B. Hertz’a i W. Tarkiewicza „Tomcio Paluch”. (Każda osoba dorosła może wprowadzić jedno dziecko bezpłatnie).

o godz. 4 po poł. po cenach popularnych arcywesoła „Panna Flute” z nieporównaną w roli tytułowej Stefanią Jarkowską;

o godz. 8.30 wieczorem świeżo wystawiona leśna komedia w 3 aktach „Królowa Biarritz” z Ir. Grywińska, Ziemińska, Kwiatkowskim i Zniczem w rolach naczelnych. Publiczność bawi się wyborami na tej sztuce przez cały wieczór, najgłośniejszy śmiech i brawa rozlegają się na aktach drugim i trzecim.

Jutro, poniedziałek oraz w dalszym ciągu w piątek, po cenach popularnych „Kredowe koło”.

We wtorek znakomita komedia-buffo L. Verneuil’a „Panna Flute”.

W środę po cenach popularnych zabawa „Królowa Biarritz”.

W próbach pod kierunkiem reżysera M. Szpakiewicza arcydzieło Mickiewiczowskie „Dziady”. Jednocześnie reżyser Wł. Ziemiński prowadzi próby z przemiei, pogodnej komedii włoskiej Joachima Forzana „Dar Poranka”. Niezależnie od tego reżyser K. Tarkiewicz rozpoczął przygotowania do wystawienia fbsenowskiego „Peer Gynta”.

Reżyser „Kredowego koła” p. K. Tarkiewicz oraz wyborna odtwórczyni roli Haj-Tang p. Kar. Lubieńska otrzymali od autora sztuki G. Klubunda z Wiednia depezę gratulacyjną.

TEATR POPULARNY.

Dziś dwa przedstawienia sensacyjnego dramatu p. t. „Pieczęć milczenia” z p. Szafrąskim, Biłskupską, Jarszewskim i Bołkowskim w rolach głównych. Kasa czynna od 10 rano do 9 wiecz. bez przerwy. Ceny miejsc od 60 gr. do 3 zł.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Dziś dwa przedstawienia: o godz. 4.20 po poł. i 8.20 wieczorem wesołej krotoczwili A. Bissona p. t. „Kontroler wagonów sypialnych” z p. Bieleckim, Urbańskim, Moranowiczem, Sobotkowską, Zielińską, Wernisówną na czele. Reżyserował p. M. Bielecki. Kasa czynna od 11 rano do 1 po poł. i od 2 do 9 wieczorem.

TEATR ART. LITER. „GONG”.

Wczorajsza premiera rewii p. t. „Jazda do Łodzi” spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem gości i tłumnie zgromadzonej publiczności. Teatr nie mógł pomieścić wszystkich, pragnących zobaczyć wczorajszą premierę. Moc osób odeszło od kasy. „Gong” zdobył sobie serce i sympatię Łodzi. Tryskająca humorem rewia wykonana przez najlepsze siły teatrów stołecznych, poznańskich i krakowskich z pp. Bukojemską, Jaskówną, Popielewską, Talarico, Bołcem Kamińskim, Laskowskim, Nowosielskim, Skeniecznym i Sienińskim na czele, — przyjmowana była hucznymi brawami i bismami.

Zespół baletowy z baletmistrem Wojnarem na czele, wykonał szereg prawdziwie artystycznych numerów tanecznych. Zapowiadał z humorem dyr. Walery Jastrzebiec.

Rewia ma zapewnić powodzenie kasowe. Kasa teatru czynna jest od godz. 3 po poł.

Dziś trzy przedstawienia: o godz. 5.45, 7.45 i 10-ej wieczorem.

DRUGI KONCERT MISTRZOWSKI.

W nadchodzący czwartek, dnia 20 b. m., o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się w Filharmonii drugi koncert mistrzowski, na którym czarować będzie znakomity śpiewak rosyjski, tenor światowej sławy Dmitrij Smirnow. Artysta wybrał dla Łodzi przepiękny program, a mianowicie: Rigoletto, Polawiacze perel, Tosca, Cyganeria, Madama Butterfly, Sadko, Romeo i Julia, Manon oraz pieśni i romanse Rachmaninowa, Rimskiego-Korsakowa, Greczaninowa, Czajkowskiego i innych.

Oprócz Smirnowa wystąpi Lidja Smirnowa-Malcowa, artystka scen zagranicznych. Akomponować wykonawcom będzie dyr. Tadeusz Marcelewicz. Koncert powyższy wzbudził w naszym mieście wielkie zainteresowanie. Dyrekcja zwraca uwagę, że karty abonamentowe na pierwszy cykl koncertów otrzymywać będzie można jeszcze tylko do czwartku włącznie, a po tym terminie lista abonentów zostanie zamknięta.

BLASKOLIN — MYDŁO BENZOLOWE

PIERZE i CZYŚCI WSZYSTKO!

SP. AKC. „BLASK” POZNAŃ

LEON RUBASZKIN

Łódź, Kilińskiego 44, tel. 36-48

Zawładam, iż na nadchodzący sezon skład mój zaopatrzony został wielkim wyborem gotowych eleganckich damskich płaszców rypso, kotkowe, barankowe, welonowe i swetrowe, jak również w jedwabne i wełniane towary. Białe towary. Firanki. Portjery. Chodniki. Koldry. Kapy. Damska i męska bielizna. Swetry i śniegowce. Pończochy. Skarpety. Parasolki. Chustki wełniane i jedwabne. Trykotowa bielizna i moc innych artykułów.

Na wypłatę! Najwygodniejsze warunki! Najtańsze ceny!

P. S. Przy składzie do usług krawiec damski i męski.

Na wypłatę! Najtańsze ceny!

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łódź — Urząd Zasiłkowy dla Bezrobotnych — podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na pokrycie zaległych wkładek i kar na rzecz Funduszu Bezrobocia oraz kosztów egzekucyjnych Urzędu Zasiłk. odbędzie się następujące licytacje, które rozpoczną się o godz. 10-ej rano:

Poniedziałek, dnia 17 października 1927 roku:

H. Guterman, ul. Pomorska 69,
7 warszt. mechan. ang. oszac. na zł. 560.—
E. Berlin i Rozenblum, ul. Jakóba 14,
2 warszt. szerokie zł. 250.—
Z. Jurakowski, ul. Pomorska 40,
szpulmaszyna (treibmasz.) zł. 50.—
L. Boraks, ul. Cegielniana 68,
3 warszt. ang. tkackie zł. 630.—
Ignacy Fuks, ul. Karola 38,
kredens, dębowy zł. 300.—

Wtorek, dnia 18 października 1927 roku:

Pinkus, Kirstein, ul. Pomorska 8,
50 par damskich pantofli zł. 750.—
Wiktor i Künstler, ul. Suwalska 25/27,
kasa ogniowrwa zł. 290.—
„Sawoy”, ul. Traugutta 6,
platery i bielizna stołowa zł. 204.30

Czwartek, dnia 20 października 1927 roku:

B. C. Basiewicz, ul. Sienkiewicza 6,
6 warszt. mechan. ang. 630.—
Sz. Frydender, ul. Aleksandrowska 111,
kasa ogniowr., maszyna do pis. zł. 1380.—
A. Prusak, ul. Gdańska 137,
11 szt. i 17 mtr. ulster welur zł. 6940.—
„Frotte”, ul. Polna 5,
64 paczek przedzy zł. 1155.—
S. Galeski i M. Rak, ul. Zawadzka 12,
maszyna do pisania zł. 180.—

Plątek, dnia 21 października 1927 roku:

L. M. Woldystawscy, ul. Piotrkowska 218,
8 warszt. ang. zł. 800.—
A. L. Pływacki, ul. Pomorska 25,
maszyna „wilk”, urządzenie mtesz-
kania, ubrania zł. 1426.—
H. W. Pomeranc, ul. Północna 10,
53 koszule tryk. męskie zł. 159.—
Goński i Engelman, ul. St. Wólczańska 9,
maszyna do pis., osnowa, watek,
uprząż, kasa ogn., platforma, po-
wóz na gumach, wóz, waga, pra-
sa, urząd. biura zł. 1847.—
Łódź, dnia 15 października 1927 r.

Pierwszorzędne kursy kroju, szycia i modelowania ubrań damskich, dziecięcych i bielizny, zatwierdzone przez Ministerstwo Oświaty egzystujące od 1892 roku

„Józefiny”

Mistrz Cechu Łódzkiego, p. Cechu Warszawskiego, dyplomowana przez Koloską Akademię, nagrodzona złotymi medalami na wystawach: Belgii, Warszawie, Łodzi oraz dyplomami honorowymi za artystyczne kroje. Nauka kroju prowadzona jest nowoczesnym systemem używanym obecnie w Akademjach zagranicznych — teoretycznie i praktycznie (na materiałach). Kończącym kurs wydaje się świadectwo i patenty cechowe. Dla przyszłych pomieszczenie zapewnione. Zapisy kandydatów przyjmuje się codziennie.

163 Piotrkowska 163.

Przy kursach pierwszorzędna pracownia sukien.

Nadeszły
Śniegowce

Tretorn szwedzkie	damskie 31.00
Kwadrat ryskie	" 25.00
Gentleman	" 24.00
Pepege	" 20.00
Śniegowce dzieciinne	Od zł. 15.00

KALOSZE: Męskie, damskie i dzieciinne
Skład śniegowców i kaloszy „FANTULIS”
w Łodzi, ul. Ogrodowa 2 (róg Nowomiejskiej).

Sprzedaj
również
na wesele
kupieckie.

JASNEJ SŁONCA

NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG

ODWIEŻA ZNIŻCZONE POADZKI, LINOLEUM
i FARBUEJE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI
NA MAMON LUB ORZECH CIEMNY.

Jesteś łysy?

Zastosuj „Radio-Capill” (balsam zioła i mydło). Bajeczne skutki na 3—4 dzień? Usuwa „grzybek”, główną przyczynę łysienia, łupież, swędzenie skóry, łamliwość i rozdw. się włosów. Przy każd. flakonie podziękowanie od łysych, którzy odzyskali włosy. Do nabycia w skł. apt. p. p.: Rzewskiego, Majewskiego, Lipińskiego — Grosskowskiego, Hermelina i u L. Spiessa i Syna.
Tamże: Nowość! Olejek „Agawa” usuwa po 3 dniach pęgi. Płyn „Radio-Mat” przeciw tłustej cerze, exsuv. nosa i poceniu się, z przyrządem do moment. usuwania węgry. Krem „Tentral”, cud. wybielający, czyszczący, usuw. smarszczki, fałdy, gęste łapki, nawet u osób starszych.

ROPE NAFTOWA

(OLEJ GAZOWY)

do pędzenia motorów w pierwszorzędnym gatunku poleca ze składu

„ELIBOR”

Sp. Akc. L. J. BORKOWSKI, Oddział w Łodzi
ul. Kilińskiego 70. Telefon 4-94 i 173.

Egzystuje od 1904 roku

Największy skład kaloszy

Magazyn Uniwersalny

44 PIOTRKOWSKA 44

poleca wszystkich krajowych i zagranicznych fabryk dopasowane do każdego fasonu bucika.

Kalosze .. od 9,50

Śniegowce od 14,50

Poulowery i Swetry

oraz bielizna Jegerowska, zimowe rękawiczki i pończochy.

UWAGA: Przy większym zakupie przyjmuje się wesele kupieckie.

Gdy Szukasz Szczęścia

zamów
LOS Loterii Państwowej
w Kolekturze
JÓZEFA HŁAWSKIEGO
w Sosnowcu, 3-go Maja Nr. 23.

Główna wygrana

650.000 zł.

CO DRUGI LOS WYGRYWA.

Cląganie już 10 i 11 listopada!
Nie zwlekaj! — Czas nagli!

w tym miejscu wyciąć i przesłać w liście

Zamówienie „34”

Do JÓZEFA HŁAWSKIEGO w Sosnowcu

Niniejszym zamawiam

losów ćwierć po zł. 10.—

losów połówek po zł. 20.—

losów całych zł. 40.—

Należność zł. — wpłacę po

otrzymaniu losów blankietem nadaw-

cym P. K. O. Nr. 61.039 przez firmę

nadesłanym.

Imię i Nazwisko

Dokładny adres

Bez ryzyka! Bez ryzyka!

Niebywała okazja!

605 wartościowych przedmiotów

z zagarkiem za zł. 15.65

Na listowne zamówienie wysyłam

następujący komplet:

1 kieszonkowy zegarek szwajcarski

do którego załączam 3-letnią

pisemną gwarancję, 1 prakty-

czny portfel męski, 1 kawałek do-

brogo mydła toaletowego, 1 piękną

modną breszkę, 1 szczoteczkę do zębów

(celuloidowa), 1 cygarniczkę

do papierosów, 1 grzebień do włosów,

1 parę męskich skarpetek —

1 komplet spinek do mankietów,

1 lustro kieszonkowe, 1 szczypek

stalowy, 10 sztuk papieru listowego,

1 papierosnica męska, 1 pierścionek

męski, oraz 587 przedmiotów nie-

zbędnych każdemu.

Wszystko razem kosztuje

tylko zł. 15.65.

Zamówienie wysyłam pocztą.

Płaci się przy odbiorze towaru.

Zadatków nie potrzeba. Za opako-

wanie i przesyłkę płaci kupujący.

Bez najmniejszego ryzyka!

Jeśli towar nie odpowiada

zwracam pieniądze!

Proszę o dokładny adres. Za-

mówienie proszę skierować do zna-

nej firmy

H. WINDISZ, Kraków

Skrzynka pocztowa 305.

FABRYKA LUSTER

PODLEWNIA SZKŁA

J. KUKLINSKI

ŁÓDŹ,

Zachodnia 22

poleca po cenach najniż-

szych lustra, trema, tuale-

ty: jasne, ciemne w ory-

ginalnych ramach oraz

lustro wiszące. Meble pojedyncze oraz

całkowite urządzenia najnowszych stylów.

Zakład Tapicerski.

Odnawianie i poprawianie luster z przy-

niesieniem do domu. Sprzedat

NARATY I ZA GOTÓWKĘ

Wytwórnia Drabin

wszelkiego rodzaju

K. LEPIARSKI

Ślenkiewicza 56. Tel. 51-56.

Na raty tanio!

Tylko w firmie

„KREDYT”

Nawrot 15 i p.

kupuje się towary

wełniane, ba-

weliane, obu-

wie, firanki —

kapy — koldry,

bieliznę, dama-

ską i męską

damskie płasz-

cze, swetry.

Na raty tak tanio

jak za gotówkę

„KREDYT” Nawrot 15.,

(róg Sienki) i p. fr.

Dr. med.

Niewiański

Ślenkiewicza 34.

Tel. 59-40.

Choroby skórne i

weneryczne.

Naświetlanie

lampa kwarcowa.

Przyjmuje od 5 do

9 popołudniu.

Dr.

H. GUBICZ

Cegielniana 43

— tel. 41-32. —

Specjalista chorób

skórnych, wenero-

cznych i moczopię-

ciowych. Lecze-

nie szt. słońcem

wyżynowym.

Przyjmuje od godz.

8—10 i 5—8

Dr. Heller

Choroby skórne i

weneryczne.

Przyjmuje od 10 r.

1—2 i 4—8

przeprowadz. się na

ul. Nawrot 2.

Dla niezamożnych

Ceny leczenia

GABINET

Leh.-Dentus.

TONDOWSKA

51 Główna 51

LECZENIE

plombowanie zębów.

ZĘBY sztuczne na

podniebieniu i bez

podniebienia. Ko-

rony złote i platy-

nowe. Mostki złote

Splaty

częściowe.

Dr.

M. Glazer

Zielona 6.

TEL 45-49.

Choroby skórne i

weneryczne.

Przyjmuje od 6 do

9.30, 12-2 i od 7-8

Dr.

Sołowiejczyk

ARKADJUSZ

chor.

Dzieci

ANDRZEJA 4

tel. 29-85.

przyjmuje 9—10.30.

i 5—6.30.

Teatr Rewji MIRAŻ

Dziś i dni następnych wystawiona będzie rewja pióra **Edwarda Reja** p. t.

„Na wesoło”

W PROGRAMIE:

„Biuro Matrymonjalne” bomba śmiechu w 1 odsłonie w wykonaniu zesp.
„Wieczny sługa” oryginalny sketch w 1 odsłonie w wykon. Wila, Reja i Ady (homeryczny śmiech)

W SOŁOWYCH NUMERACH.

1. J. Staruszkiewicz, znakom. humorysta-autor, satyryk w swoim akt. reper.
 2. Zygmunt Ullas, świetny tenor liryczno-bohaterski ulubieniec łódz. publicz.
 4. I. Kamińska, znakomita tancerka w swoich oryginalnych kreacjach.
 5. Duet Melerwil, wytworni tancerze salonowo-ekscentryczni.
 6. ??? Messalini ???
 7. L. Pragerówna, świetna subretka w rzeczach lekkich i nastrojowych.
- Kierownik art.-lit. Edward Rej. Pocz. przedst. o g. 8.10 w. Orkiestra symf. pod kier. p. KANTORA.

KROJU nowocześnie SZYCIA

modelowania ubiorów damskich, dziecięcych i bielizny wyuczają gruntownie teoretycznie i praktycznie (na materiałach) systemem zastosowanym w Paryskiej Akademii zatwierdzone przez Ministerium Oświaty pierwszorzędne kursy

Mistrza Paryskiej Akademii

Cechu Warszawskiego i Łódzkiego

E. Wiśniewskiego

Nagrodzonego złotym medalem i dyplomowanym w Paryżu.

Wykłady prowadzi osobiście mistrz Paryskiej Akademii E. Wiśniewski. Gruntowne studia systemów nowoczesnych w Francji. Kończącym świadectwa szkolne i patenty cechowe z prawami. Najmodniejsze formy od 50 groszy. Wyczerpujący program nauki bezpłatnie. Przy kursach pierwszorzędna pracownia ubrań damskich. Kancelaria informacji udziela i przyjmuje zapisy od 9-2 i od 5-8 wiecz. Łódź, ul. PIOTKOWSKA 86, front.

„LECZNICA NA WOLCE”

Lekarzy Specjalistów Gabinet lekarsko-dentystyczny ul. Piotrkowska 157. — Telefon 49-00

Dr. Schlicht	4-5	chor. chirurg.
Dr. Goldlust	11-1; niedz. 11-12	wewnętrzne
Dr. Kamelhar	2-3 7-8; niedz. 12-1 1/2	
Dr. Bornshtajna	6-7;	nerwowe
Dr. Lange	2-3	dzieci
Dr. Rozenblit	4-5, niedz. 11-12	
Dr. Lewitter	4-5 1/2, niedz. 12-1	kobiecy i akuszerja
Dr. Wollenberg	1-2; niedz. 11-12	
Dr. Różaner	3 1/2-5	skórne i weneryczne
Dr. Sommer	12 1/2-3; niedz. 12 1/2-2	
Dr. Liberski	5-7 niedz. 10-11 r.	nos., gardł., uszu
Dr. Mirowski	12 1/2-2 niedz. 12 1/2-2	oczu
Dr. Seliwanowa	5-7;	Laboratorium
Lek. den. Iwanowski „Grodzieżyk”	5 1/2-7 1/2 10-1	Zębów i jamy ustnej

Dyżur nocny. Wizyty na miejscu. Rentgen. Lampa kwarcowa. — Elektryzacja. Masaż leczniczy. Operacje i opatrunki. Poradnia dla matek. Szczepienie ochronne. Mostki, korony złote i zęby sztuczne. Szczepienie ochronne przeciw szkarlatynie. Gabinet kosmetyczny pod kier. p. Marji Neufeldowej.

„H. Szmechel i Synowie”

SP. AKC.

dawniej „Szmechel i Rozner”

Piotrkowska 160

Stałym Klientom raty. Urzędnikom rabat.

Dr. med.
W. Eychner

Choroby kobiece i akuszerja
Zgłaska 11,
tel. 34-72.

Przyjmuje w locach
cy Piotrkowska 294
od 12-2, w domu
od 6-8 w.

Dr. med.
S. Neumark

powrócił
Choroby skórne i weneryczne
Leczenie prom.
Roentgena
Moniuszki 5
przyjmuje od 11-2
i od 7-8.
Panie od 3-4.

Konfekcja:

wszelkiego rodzaju
Ceny przystępne
D. PŁASZCZE z futr.
SUKNIE z rypsu i pop.
wszystkich rozmiarów
Stalunki w 24 godz.
ULSTRY, flauszy.
PALTA z fokowym koł.
SPODNIE w wielkim wyb.
PALETKA chłop. i dziewcz.
BIELIZNA, kołdry,
firany.
PLEDY — koce —
towary.

Dr.
A. Cenżar

Piotrkowska 82
przyjmuje codzien-
nie od godz. 10 ra-
no do 7-ej wiecz.

Dr. med.
LAJCHTER

Konstantynowska Nr 9
Tel. 49-66.

Stomatolog
Chor. szczęk, dła-
seł, podniebienia —
zębodołów i t. p. —
Od 1 1/2-5. W nie-
dziełę i święta 10-12

Zawsze pięknie!!
wygląda główka po wyjściu z
PIERWSZORZĘDNEGO ZAKŁADU FRYZJERSKIEGO
A. HOŁODYNIAKA
PIOTRKOWSKA 27, TEL. 38-09.

Farbowanie włosów L'oreale Henna we wszystkich kolorach przez specjalistów.

Na spłaty od 5 zł. tygodniowo

polecamy po cenach fabrycznych

Palta damskie (rypsowe, kotikowe, imitacje karakułów)
Pala męskie (jesionki i zimowe)
Ubrania męskie (z towarów krajowych i zagranic.

Najmodniejsze fasony, pierwszorzędne wykończenie od najtańszych do najwykwintniejszych.

Polska Samopomoc Włókiennicza

Piotrkowska 85, w podwórzu.

NA RATY!

Zegary, zegarki firm Longines, Omega, Zenith i in. złote, srebrne i nikłowe, obrączki ślubne oraz wszelką biżuterję poleca:

Zakład zegarmistrzowski
JAN CHMIEL, Piotrkowska 100

Przyjmuje wszelkie reperacje zegarmistrzowskie i jubilerskie, wykonanie szybkie i solidne.

Telefon 61-96.

Chcesz kupić

MEBLE

wytworne, trwałe, na najdogodniejszych warunkach

Wstęp do firmy

Markowicz i Nasielski Piotrkowska 6

Znowu można oszczędzać

gdyż ciężkie czasy zmuszają nas niestety do tego. Trudno dziś wszakże nawet o zarobek nie wielki. Warto więc pomyśleć o tem, że wyborne „mydło Kollontay z pralką” jest nie tylko tanie, ale nie niszczy drogiej bielizny i chroni nas od nowych i niepotrzebnych zakupów bielizny. Każdy uczciwy kupiec prowadzi „mydło Kollontay” i chętnie je sprzedaje, wiedząc z góry, że klientela jego będzie zadowolona.

Mydło

KOLLONTAY

z pralką
patent

Generalny zastępca na m. Łódź: S. B. Redlic. — Łódź, Pomorska 19.

Piecyki - Kuchenki

kaflano-szamotowe w różnych gatunkach po cenach przystępnych — poleca

M. ELECHNÓWICZ

— 1a Żeromskiego 1a. — Warunki dogodne!!! Wykonanie solidne!!!

Pierwsza Łódzka chemiczna

Farbiarnia i Garbarnia Futer

W. Schönmana ul. Gdańska 8

Przyjmuje do farbowania wszelkiego rodzaju futra na wszystkie kolory oraz odświeżania na kolor pierwotny podług najnowszego systemu Lipskiego.

KOLORY TRWAŁE. — — — Ceny przystępne
Czyszczenie białych futer.

Hallo! RADJO! Hallo!

Najtańsze źródło radioaparatów
Łódź, Cegielniana 26. Telefon 56-59.

Chcesz sam zbudować radioaparat aby Cię niedrogo kosztował kup tylko części pod wyżej wymienionym adresem Budowa anten, budowa aparatów, ładowanie akumulatorów, reperacja aparatów, skrzynki do aparatów. Ceny konkurencyjne.

UWAGA: Dla radioamatorów codziennie od 5-7 poradę przez specjalistów bezpłatnie.

Centralna lecznica zębów

86 Piotrkowska 86. Tel. 38-27.

:: Plombowanie i wprawianie zębów ::

Ceny podług taksy.

Porada bezpłatnie.

Dr. med. **S. Bogusławski**

znowił przyjęcia od 1-go sierpnia lecz choroby: nerwowe, wewnętrzne, przemiany materji (reumatyzm, artretyzm) i kobiece, przyjmuje od 4-7 wiecz.

ul. Piotrkowska 85, front III p.

DR. MED.

Pikieln

Choroby nerw. pęcherza i dróg moczowych. Przyjmuje od 4-7 wiecz. NAWROT Nr. 6

Telef. 19-90

RADIO - LLOYD
ŁÓDŹ, PRZEJAZD 3. TELEF. 58-08.

Generalne zastępstwo na Polskę fabryki Dr. SEIBT, Berlin.

NAJNOWSZY SELEKTYWNY

4-lampowy odbiornik

200—3000 m., bez wymiany cewek

Zł. 300.—

Bogaty dział gramofonowy.

Dogodne warunki kupna.

Krystjan Wutke

WŁAŚC. A. WUTKE

w ŁODZI, ul. Piotrkowska Nr. 157.

Skład sukna, kortów,
chustek wełnianych i
koców.

Bogaty wybór.

Tel.
26-10.

Zakład krawiecki
zawładnia swoją SZANOWNĄ
KLIENTELĘ, że WSZELKIE NO-
WOŚCI w materiałach francuskich
i angielskich już nadeszły. — — —

Patefony oraz wszelkie muzyczne **Na raty**
— instrumenty poleca —
KOKOSZKO i BORYSEWICZ, 6-go Sierpnia 3.

Robótki ręczne,

rysowane i haftowane
oraz wszelkie materiały do tego: artykuły D. M. C., wełna, jedwab, błonia, kordonki, rysunki flak, przybory do haftu, książki do robót ręcznych i flak, oraz tamborki poleca

M. JOSKOWICZ, ŁÓDŹ, Piotrkowska Nr. 9.

Dla szkół odpowiedni rabat.

PIĘKNE PANIE!

Zawiadamiam, że po kompletnym odświeżeniu znów mogę służyć pierwszorzędniemi siłami.

Polecam się łaskawym względem
A. SZNAJDER

Piotrkowska Nr. 76. — — — Telefon 29-33.

Specjalność: farbowanie na wszystkie odcienie brwiom i rzęsom nadaje linji.

NA RATY! RA RATY!

Magazyn MEBLI

WŁ. ROMISZOWSKIEGO
PIOTRKOWSKA 116
I p. front, telefon 21-61.

Poleca w wielkim wyborze: sto-
łowe, sypialnie, gabinety, salo-
ny, kuchnie, meble gięte, me-
ble klubowe, meble biurowe —
łóżka metalowe, dywany. — — —
Oraz duży wybór pojedynczych
mebli po cenach bardzo ni-
skich i na dogodnych warun-
kach.

Żądacie wszędzie
łóżka patentowane
„PALMA-PATENT”.

za które gwarantujemy na 3 lata. —
Stale na składzie w wielkim wyborze
łóżka angielskie, polowe i amerykańskie,
wózki sportowe i krzesła dziecięce
oraz materace druciane, wyścielane
i miękkie.
Północna 24, tel. 31-85.
Przyjmuje się wszelkiego rodzaju re-
paracji.

MEBLE

wielki wybór po cenach najniższych
i najdogodniejszych warunkach poleca

Flakowicz i Recht

Piotrkowska 145 w podwórzu

Za gotówkę. Na raty
Sprzedaż mebli.

LOKAL

frontowy około 350 m. w
śródmieściu Poznania na III
piętrze z windą nadający się
do celów przem.-handlowych
do wydzierżawienia. Oferty
do „Par” Poznań Al. Marcin-
kowskiego 11 pod 56,24. —

Doakt. Nr. 1091/27 r.

Obwieszczenie.

Komornik przy
Sądzie Okręgowym
w Łodzi BRONISŁAW
PINGIELSKI, zamieszkały w
Łodzi, przy ul. Po-
łudniowej nr. 20, na
zasiedzie art. 1030
Ust. Post. Cyw. o-
głasza, że w dniu
29 października 27r.
od godz. 10 rano w
Łodzi, przy ulicy
Brzezińskiej nr. 123
odbędzie się sprawa
dać przez li-
cytację ruchomo-
ści należącej do
Adolfa Jeszowskiego
i składających się
z mebli, maszyn
do szycia i sa-
gara ocenionych na
sumę zł. 760—
Łódź, d. 15/X-27 r.
KOMORNIK
B. Pingielski.

Dr. med.
J. Pik

Wólczańska 57

Telefon 23-77.

PARTER

Chor. nerwowe

i wewnętrzne.

Psychoterapia cler-
pisia duchowo-ner-
wowych.

Przyjmuje od 12—1

15—7. ceny lecznic.

Wytwarzana

Pieców i Kuchon

Przenośnych,

nagrodzona na wy-
stawie Gospod. Hi-
gienicznej w Łodzi
dużym srebrnym
medalem.

„Kozłówek”

Główna 51.

Dr. med.

T. Fuchs

choroby wewnętrzne

przeprowadził się

na ul. Zachodnią 64

telefon 64-79.

Przyjmuje od 2—3

pp. i od 6—8 w.

Maszyny

stolarskie

nowe okazujące do

sprzedania.

DYKCIARKA

na 600 w/m.

STRUGARKA

współ i wypas-
tów podwójna i lano

Włademski z Dar-
dalskiego, ulica

Kilińskiego Nr. 85.

Dr.

Różaner

powrócił.

Choroby skór-
ne, weneryczne

leczenie natycz-
nem słonecz-
nym

NARUTOWICZA

(Dzielnia) tel. 28-98

Przyjmuje od 8-10

i od 5-8

Dla pań oddzielna

poczekalnia.

Dr. med.

PRYBULSKI

powrócił

choroby skórne

włosów wene-
ryczne i mocz-
płciowe.

Leczenie światłem

Lampa kwarcowa

promieniami Roent-
gena od 9-2 i od

4-8, 4-5 dla pań

oddz. poczekalnia

Zawadzka nr. 1.

Doktor

H. Wolkowyski

Zachodnia 57.

(Cegielniana 19)

Choroby skórne

i weneryczne.

Leczenie lampą

kwarcową.

Przyjmuje od godz.

od 4-8

w niedz. i święta,

od 11-1.

Dla pań od 4-5

Oddzielna pocze-
kalnia, tel. 37-70

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi Bronisław Pin-
gielski, zamieszkały w Łodzi, przy ulicy Południowej Nr. 20,
niniejszym obwieszcza, że w dniu 16 listopada 1927 r. o godzinie
10 rano, odbędzie się w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Ło-
dzi, przy ulicy Stefana Żeromskiego (Pańska) 115, publiczna sprze-
daż przez licytację nieruchomości w m. Łodzi, oznaczonej hip.
Nr. 2336, rep. hip. 5827, położonej przy Placu Kościelnym Nr. 8.

Powyższa nieruchomość, należąca do spadkobierców Tekli
Suwalskiej: 1) Antoniego Suwalskiego, 2) Kazimierza Suwalskiego,
3) Bronisławy Tarkowskiej, 4) Anieli Ostrowskiej, 5) Józefy Po-
spieszynskiej i 6) Stanisławy Czyczawskiej, jako dzieci i wskutek
śmierci syna Tekli Suwalskiej—Franciszka Suwalskiego do jego
czwórki dzieci: 7) a) Henryka, b) Heleny, c) Gwidona, d) Jadwi-
gi rodzeństwa Suwalskich, składa się z placu przestrzeni 1818
metrów kwadratowych i znajdujących się na takowym zabudo-
wań: domu parterowego z facjatami i piwnicami, domu jedno-
piętrowego z facjatami i suterrenami i oficyny jednopiętrowej,
murowanych pod papa, czterech budynków w komórek drewnianych
studni z drewnianą pompą i oparkania drewnianego z szopa-
mi na dwa składy drzewa.

Podług działu III wyk. hip. na prawach Henryka, Heleny,
Gwidona i Jadwigi Suwalskich, — pozostałych po Franciszku Su-
walskim, wdowie Walentynie Suwalskiej służy prawo dożywot-
niego użytkowania, częścią art. 232 K. C. określoną majątku po
nim pozostałego i, że przepisanie tytułu własności niniejszej nie-
ruchomości na osoby trzecie, stosownie do zezwolenia Urzędu
Skarbowego z dnia 4 stycznia 1927 r. za Nr. Dz. 13/26 I. Sp.
436/26 r. może nastąpić dopiero po uprzednim uzyskaniu za-
świadczenia Urzędu Skarbowego o uiszczeniu całkowitego podat-
ku spadkowego od majątku, pozostałego po zmarłej Tekli Su-
walskiej.

Nieruchomość ta nie jest w zastawie lub dzierżawie, ma
urządzoną księgę hipoteczną w wydziale hipotecznym m. Łodzi,
wystawiona została na sprzedaż całkowicie — w drodze działów
na mocy tytułu wykonawczego Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia
1 marca 1926 r. za Nr. C. 1153/25.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 50.000 zł.
Osoby zamierzające wziąć udział w licytacji, obowiązane
będą złożyć kaucję w sumie 5.000 zł.

Warunki licytacyjne tudzież dokumenty odnoszące się do
sprzedaży mogą być przejrane w kancelarii Sądu Okręgowego
w Łodzi.

Łódź dn. 13 października 1927 r.

Komornik **PINGIELSKI**.

BERLITZ SCHOOL

Nowe kursy praktyczne języków.

Do you speak English?

Parlez-vous français?

Sprechen Sie Deutsch?

Nauczycielowie są rodzimymi Anglii, Francuzi i Niemcy

Metoda konwersacji. Najwyższe rezultaty.

Małe grupy. Korespond. handlowa. Lekcje prywatne.

Zapisy od 17 do 21 października od 10-1/2 i od 4-8

Piotrkowska 39.

Front.

Dr. med.

Ignacy Margolis

Al. Kościuszki Nr. 18

choroby oczu

przyjmuje od 12-2 po poł. i od 7-8 w

Dr.

ST. BIBERGAL

MONIUSZKI 11.

Telefon 63-22.

Choroby skórne i weneryczne.

Przyjmuje od 3-10 r. i od 5-8 wiecz.

Ważne dla p. p. właścicieli

fabryk i posesyji!

Firma

Tahn i Ska

Łódź, ul. Sienkiewicza 58

tel. 1-25

egzystuje od r. 1876

poleca: wykonanie robót dekar-
skich, asfaltowych i blacharskich.

Ceny konkurencyjne.

Warunki dogodne.

Wykonanie pierwszorzędne.

Stare pluszowe, kotikowe,

aksamitne i Velour-Chyffo-

nowe

PALTA

przedrukuję się na różne wzory

a także przyjmuje do plisowania

i dekatyzowania.

Piotrkowska Nr. 21.

2-gie podwórze.

Salon Mód „Modes Nouvelles”

CEGIELNIANA 26 (I p. front)

Tel. 4-28.

Poleca najświeższe nowości

paryskie

po cenach umiarkowanych

Juljusz Rozner,
Łódź, Piotrkowska 98/100.

Boty damskie 22, 25, —
Kalosze Pepege
ceny fabryczne.

Eleg. palta
damskie
od 45 do 350.—

Palta męskie
z futrz. kołnierzem
od 150 do 275.—

Świeże modele nadeszły.

Pracownia Sukien

A. Maszkowskiej
Piotrkowska 117, tel. 30-03

poleca gotowe suknie z najprze-
dniejszych materiałów wykonywane
podług ostatnich modeli
paryskich.
Ceny przystępne.

Natychmiast potrzebni:

1 RADJO MONTER

z dłuższą praktyką w pierwszorzędnym warsztacie radio-
technicznych przy budowie większych odbiorników —

2 pomocnicy warsztatowi

z praktyką w warsztatach radiotechnicznych i znajomością
mechaniki precyzyjnej. Złożenia godz. 8 i pół do 11 rano.
Radio-Lloyd, Przejazd 8.

Piecyki kafilowe przenośne

majolikowe, systemu patent. 5-cio kana-
łowego „Hekla” grzeją dłużej i silniej,
niż piece pokojowe, są od nich trwalsze,
estetyczniejsze, tańsze, oszczędzają 75% opał

Polskie
Zakłady Ceramiczne „HEKLA”
H. GALLAS i S-ka — Warszawa,
Nowy Świat 62 (w podwórzu) tel. 36-32.

Lecznica chorób zębów

Lekarza-dentysty H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

„Plombowanie oraz wprawianie zębów”
Ceny niskie - podług taksy.

Komendant Wojewódzki Policji Państwowej w Łodzi

podaje do wiadomości, że w dniu 20 paź-
dziernika r. b. odbędzie się przy ul. Żerom-
skiego Nr. 88 sprzedaż publiczna:

- 1) 4 żrebaków
- 2) nawozu od 100 dni na przeciąg czasu
od 15. IX. do 1. XII—1927 r.
- 3) szmelcu żelaznego z kuźni konnego od-
działu P. P. około 2.500 kg.
- 4) łomu mosiężnego około 60 kg.
- 5) rowerów zużytych około 20
- 6) znoszonego umundurowania około 450 kg.
- 7) znoszonych butów z cholewami około
330 kg.
- 8) zużytych koców około 360 kg.
- 9) siodła kawalerskich różnego typu około
25.

ul. Przejazd 8
FILJA Piotrkowska 98
farby i lakiery

Institut de Beauté

Anna Rydel,

(Diplômée de l'Université de Beauté
„Cedib” Paris)

Ceglinańska 19, m. 8.

Choroby skóry i włosów. Usuwanie
zmarszczek, brodawek, piegów, wą-
grów i wszelkich defektów cery. Spa-
cialne masaż twarzy i ciała. Masaż
odtłuszczający. Usuwanie włosów ele-
ktrolizą. Elektroterapia Solux.
Przyjm. od 10-ej do 8-ej wiecz.
Ulgi dla pracujących.

Ważne dla Pań!

Nowości! Nowości!

Prawnie zastrzeżona.

„Femina” ochraniać miesięczny dla
pań, ochrania pod gwarancją przed za-
brudzeniem bielizny i okryć. Wytrzymałość
kilkoletnia! Żądać prospektu.

OLGA GABRIEL u p. Bonik,
Łódź, Zgierska 124.

Majster farbiarski

na przedzie i sztuki z jedwa-
biem

poszukiwany.

Tylko pierwszorządne siły
zechcą złożyć oferty z odpi-
sami zaświadczeń do Admi-
nistracji Kurjera Łódzkiego
pod „Pir 102”.

Dyskretna zapewniona.

Lekarz-dentysta

S. Zylbersztajn
powrócił

ul. Gdańska Nr. 31

— Godz. przyjęć od 3—6. —

Dr. J. POLAKOW

Choroby dzieci

powrócił

Konstantynowska 37a, tel. 39-75;

od 3—5

W lecznicy przy Górnym Rynku, Piotrkowska 294 przyjmuje od 1½—3.

Miód wołyński

lipcowy

do sprzedania.

Kg. zł. 4.50,

ul. Ogrodowa 28, śleń 4, m. 1.

Rabat! Do sklepów rabat. Rabat!

Dr. med.

Leon Goldlust

„choroby wewnętrzne”
powrócił

6-go Sierpnia 2 (Benedykta) tel. 58-68
przyjmuje od godz. 4.30 do 6.30.

Do akt. Nr. 176 1927 r.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie okręgowym
w Łodzi Stanisław Dulkowski, zam.
w Łodzi, przy ul. Gdańskiej Nr. 6 na
zasadzie art. 1030 Ust. Post. Cyw.
ogłasza, że w dniu 28 października
1927 r. od godz. 10-ej rano w Łodzi,
przy ul. Zawadzkiej pod Nr. 10 od-
będzie się sprzedaż przez licytację
ruchomości należącej do Salomona
Zajberta i składających się z rozma-
itych mebli ocenionych na sumę 350
złotych.

Łódź, dnia 11 października 1927 r.
Komornik
S. Dulkowski.

Kuśnierz

Wacław Kawecki

Piotrkowska Nr. 113.

Solidnie wykonuje wszelkie ro-
boty futrzane nowe, przerabia
i odświeża stare oraz farbuje i
odtłuszcza. — Ceny niskie.

Auto ciężarowe „Fiat”

na chodzie tanio do sprzedania
Wiadomość telefon 23-47.

Poszukuję 3 pokoi z kuchnią

i wygodami w śródmieściu.
Łaskawe zgłoszenia do
Administr. „Kurjera Łódzkiego”
pod „Potrzeba”.

Zaraz do sprzedania

garnitur mebli

styl L. XV

mahoniowy Zemlerowski
Piotrkowska Nr. 183

Frakowski.

Światło zgasło?

Motor stanął?

dzwon 60-34

Natychmiastowa naprawa wszelkich
uszkodzeń światła i siły.
Dziury przez całą dobę,
60-34 umieszczony w książce telefona
pod „P.” (Pogotowie elektryczne). —

Zabłęd Krawiecki

JAN KAMIŃSKI

Łódź, Abramowskiego 31

(Gubernatorska)

Zamówienia wykonuje z własnych

i powierzonych materiałów. Posiada

duży wybór materiałów z bielskich firm

Wykonanie solidne i punktualne.

Poszukujemy wykwalifiko-
wanego

ROBOTNIKA

do obróbki drzewa
na maszynach.

Zgłaszać się do fabryki MEBLI

ul. Składowa 15.

Drzewka

OWOCOWE, JAGODOWE, OZDOB-
NE i inne w dużym wyborze, poleca

Zakład Ogrodniczy

Leona Holczakowskiego

Przędzalniana 86.

Młody buchalter

poszukuje zajęcia na godziny. —
Siedmioletnia praktyka, poważne
referencje. Zainteresowane firmy
zechcą złożyć łaskawe swe adre-
sy do administr. „Kurjera Łódz-
kiego” sub „TAYLOR”

Do wydzierżawienia

polowanie,

730 morgów

w Parzęczewie, Ziemia Łę-
czycka, przez licytację, która
odbędzie się dnia 16.X b. r.

Do akt. Nr. 832-837

1927 r.

Ogłoszenie.

Komornik przy
Sądzie Okręgowym
w Łodzi Broni-
slaw Pingielski
zamieszkały w Ło-
dzi, przy ul. Po-
łudniowej nr. 20, na
zasadzie art. 1030
Ust. Post. Cyw. o-
głasza, że w dniu
26 października 27r.
od godz. 10 rano
w Łodzi, przy uli-
cy Zawiszy pod Nr.
8 odbędzie się
sprzedaż przez licy-
tację ruchomości
należących do Mi-
chała Kucharskiego
i składających się
z 4 koni, 2 dorosłych
wóz, żyta niemio-
conego i innych o-
cenionych na sumę
1095 zł.
Łódź, d. 15/X-27 r.
Komornik
B. Pingielski.

Do akt. Nr. 1500/27r.

Ogłoszenie

Komornik przy
Sądzie Okręgowym
w Łodzi S. DUL-
KOWSKI, zam. w
Łodzi, przy ulicy
Gdańskiej pod nr. 6
na zasadzie art. 1010
U. P. C. ogła-
sza, że w dniu 24-go
października 1927 r.
od godz. 10 rano w
Łodzi przy ul. Ale-
ksa i Majaj Nr. 15
odbędzie się sprze-
daż przez publiczną
licytację ruchomo-
ści: należących do
Hercka Landau-
na i składających się
z mebli ocenio-
nych na sumę 517
zł.
Łódź, d. 1. X 27 r.
Komornik
S. Dulkowski.

Do akt. Nr. 388-27.

Ogłoszenie.

Komornik przy
Sądzie Okręgowym
w Łodzi STANISŁAW
DULKOWSKI, zam.
w Łodzi, przy ul.
Gdańskiej nr. 6 na
zasadzie art. 1030
Ust. Post. Cyw. o-
głasza, że w dn. 24
października 1927 r.
od godz. 10 rano w
Łodzi, przy ulicy
Konstantynowskiej
Nr. 98 odbędzie się
sprzedaż przez licy-
tację ruchomości
należących do Mo-
zesa A. Szeinreka
i składających się
z mebli i pianina
ocenionych na su-
mę 3127 zł.
Łódź d. 11-X-27 r.
Komornik
S. Dulkowski.

Do akt. Nr. 1005/27r.

Obwieszczenie.

Komornik przy
Sądzie Okręgowym
w Łodzi BRONI-
SLAW PINGIEL-
SKI, zamieszkały w
Łodzi, przy ul. Po-
łudniowej nr. 20, na
zasadzie art. 1030
Ust. Post. Cyw. o-
głasza, że w dniu
28 października 27r.
od godz. 10 rano w
Łodzi, przy ulicy
Franciszkańskiej 31
odbędzie się sprze-
daż przez licy-
tację ruchomości
należących do
Mendla Brodatego
i składających się
z dwóch pomników
granitowych ocenio-
nych na sumę zł.
1500.—
Łódź, d. 15/X-27 r.
KOMORNIK
B. Pingielski.

Dr. med.

S. Lewkowicz

Choroby skórne, we-
neryczne i płciowe

Konstantynowska 12

Tel. 55-52.

przyjmuje od g. 9

— 1 i od 6—8, dla

pań od 4—5.

Dla niezamożnych

ceny lecznicze

Dr. med.

EKKERT

powrócił.

Kilińska 143

przy Główniej

choroby wene-
ryczne, skórne

i dróg mocz-
owych przyjmuje

od godz. 12—1½

od godz. 6½—8½.

Dr. med.

Rapeport

ul. Pr. Narutowicza 25

(Dzielnia) Tel. 44-10.

choroby nerw., pe-
cherze i dróg m-
czowych. Przyjmuje

od 6—8.

Dr.

H. Szumacher

choroby skórne

i weneryczne,

przyjmuje codziennie

od g. 5 do 7½

po poł., w niedzie-
le i święta od 11

do 1-ej. Tel. 48-62.

6-go Sierpnia 1.

Dr. med.

SOMMER

ul. 6 Sierpnia

(Benedykta) 14

chor. skórne,

weneryczne,

dróg mocz-
owych

Od 9—12 i 6—8 i

dla pań od 5—6

w niedz. i święta
od 10—12. w.

Dr. med.

S. Skusiewicz

ul. Andrzejka 11

Tel. 57-43

Choroby skórne

i weneryczne.

Godziny przyjęć:

9—11 rano

5½—7½ po połud-
niu oprócz świąt

Panie 5—6 po poł.

Tel. 40-26

Dr.

P. Klinger

Piotrkowska 5

II piętro fr.

Choroby wene-
ryczne, skórne

i włosów.

Przyjmuje od 9-12

i 4—8. Od 4—6 tyl-
ko dla Pań. W nie-
dziele i święta od

10—12

Dr.

P. BRAUN

Południowa 23

Specjalista

Chorób skórn-
ych, wene-
rycznych i m-
oczopłciowych.

Leczenie światłem

(Lampa kwarcowa)

Przyjmuje 9 do 11

od 5—8 i wiecz.

Dr.

STUPEL

Szkoła 12

Choroby, włosy

skórne, wenery-
czne i moczopłciowe

leczenie prom. Ro-
entgena i lampy

kwarcowej.

Przyjmuje od 6—8

wiecz.

Wydzierżawia

LOKAL

fabryczny o dwóch

salach z urządze-
niami i maszynami

cukarniczymi i in-
nymi. — Wiadomo-
ści

Szosa Zgierska 47.

Jan Handziewicz.

Sprzedam

samochód omnibu-
s „Ford” w ruchu

prawie nowy lub

oddam w dzierż-
wę na warunkach

dogodnych. Wiado-
mość Łódź. Piotrkowska 92 m. 82

Palta

męskie i damskie

zimowe w najlep-
szych gatunkach

na raty tanio poleca

„KREDT” Nowot 15

I piętro

Kurjer literacko-naukowy

Specjalny dodatek niedzielny do „Kurjera Łódzkiego”.

Rok II.

Łódź, dnia 16 października 1927 roku.

Nr. 42.

Fantazja i prawda o słynnym podróżniku.

Marco Polo i księżniczka Tao-Tuen.

(„Messer Marco Polo” — Donn Byrne’a.)

„Biblioteka Beletrystyczna”, zapoczątkowana w b. r. przez warszawskie T-wo Wydawnicze (J. Morikowicza) odbija korzystnie swym wysokim poziomem literackim od długiego i różnorodnego szeregu tanich wydawnictw pokrywających często pstrokaczną okładkę nicotą i bezwartościowością treści. Parę udanych debiutów nieznanych dotąd szerszej publiczności młodych pisarzy polskich, staranny dobór naprawdę wybitnych dzieł autorów obcych, widoczna troska o dobre i artystyczne przekłady — oto są ważkie i dodatnie pozycje, które na dobro pomyślnie rozwijającego się wydawnictwa zapisać należy. Na pierwszy plan wysuńto całkiem słusznie nie obfitość dostępnej produkcji wydawniczej, ale jej jakość! To też każdy niemal tom „Biblioteki Beletrystycznej” witany jest z zaciekawieniem i ufnością, że zawiera coś znacznie więcej, aniżeli mało pożywny pokarm, jedynie gwoździ „zabicia czasu” czytelnika przyrządzony.

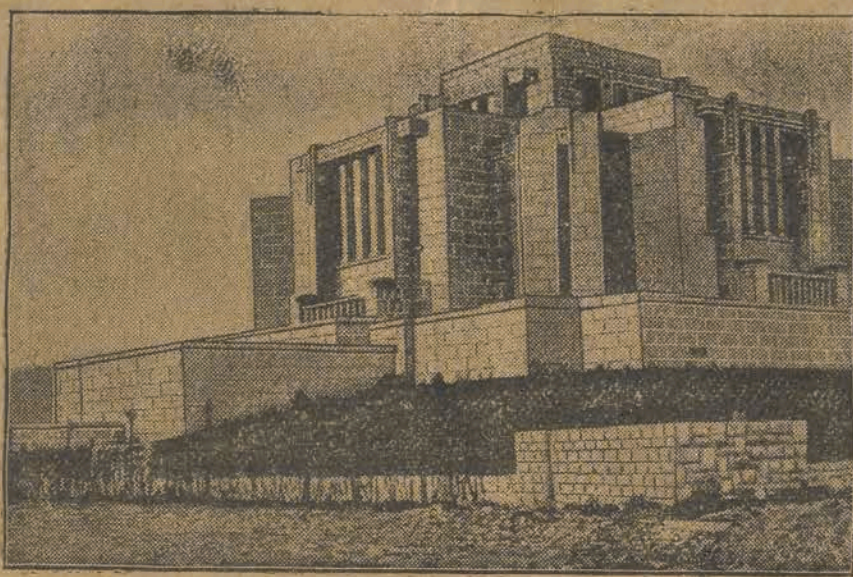
Do rzędu takich właśnie wydawnictw wzbogacających rzetelnie nasz plon wydawniczy należy Donn Byrne’a „Messer Marco Polo” piękna parafraza poetycka egzotycznych przygód słynnego weneckiego podróżnika. Marco Polo, z rodu odważnych żeglarzy i przemysłowych kupców pochodzący, którego ojciec i stryj wędrowali latami całymi po krajach dalekich, udał się z nimi w r. 1271 aż do Państwa Środka, gdzie w ciągu dwudziestu zgora lat przebywał. Pozyskawszy sobie życzliwość i uznanie ówczesnego władcy Mongolji, Kublaj-Chana, był przez długi czas wielkorządcą jednej z jego pro-

zienia będąc niezwykle dalekich podróży przygody.

Na tej historycznej kanwie starodawnych kronik stylizuje Donn Byrne swoją „bajkę chińską”, zdobiąc ją w subtelne, zwiewne kwiaty przedziwnego romansu,

nych. Tao-Tuen, której imię brzmi jakby „dwa lekkie uderzenia w struny harfy”, wzięła w siebie wszystkie promienie tęsknoty Marco Pola tęsknoty do czegoś, co inne, inne, inne. Dość ma już „wielkiej damy o poważnym czole i dużych

100 lecie sekty mormońskiej.

W roku bieżącym upływa sto lat od czasu założenia chrześcijańskiej sekty mormońskiej, w Ameryce, przez Josepha Smitha. Na zdjęciu świątynia mormońska w Cardsonie (Ameryka). —

kapiąc w seledynach egzotycznej sielanki. Autor tej niezwyklej baśni odrzuca bez namysłu nadmiar realistycznego balastu, którego nie wytrzymałaby pajęcza tkanina poetyckiego pomysłu. W pełnych powabu, kolorowych, ale jakgdyby przy-

bladych wargach”, dość — „małej hafciarzki o czarnych lokach i czerwonych, chciwych ustach”, dość — cudów Perły Adriatyku i miłosnych barkarol jej cichych kanałów.

Pokochał tedy Marco Polo nieznaną, daleką Tao-Tuen i spreżył się nakazem serca, wołającego o uśmiech jej i spojrzenie. Dla oka innych płaszczem misjonarstwa okryty, dla siebie samego purpurą miłosnych pragnień gorejący, udaje się Marco Polo na chiński koniec świata, dążąc do jedynej i wyśklepnionej „cieplej i słodkiej, jak czerwcowe słonko...” A gdy przyjechał i duszę swą wspaniałością dworu Wielkiego Chana zadziwił — rozradował się wkrótce, wkrótce szczęściem wielkim, albowiem królewskie „dziewczę w zielonej szatce, w sandałkach i z kwiatem w ciemnych włosach” nie było przybyszowi z krain odległych wrogię i obojętne. Odeszło tedy w cień wszystko, co miłości kłamać kazało, — a całym światem tylko: „jasny księżyc, Marco Polo, Złota Strunka i słowik wśród kwitnącej jabłoni...” Ostra stał śmierci przecięła niedługo cudowną nić tej miłości; po paru latach panowania wspólnie z Marco Polo w jednej z prowincji ojcowskich, mała królowa umiera, bólem i rozpaczą na zawsze trując serce Weneccjanina:

„Zamknij już szelest Twej jedwabnej szaty i trawa rośnie poprzez kamień spekany, co Twoje przywalił serce...” Marco Polo powraca do weneckiej ojczyzny, gdy smutek mu już głowę osrebrzył, twarz brzdami poznać — i tu w walce z wrogami rodzinnego miasta szukać będzie zapomnienia o tem, co przeżyć mu się zdażyło.

Bajka Donn Byrne’a jest pełna poletu

i świeżości. Jej walory słowne są wyjątkowe i czystą poezją podbijające. Króciutkimi zdaniem, wolnymi od literackiego baroku, maluje Donn Byrne (raczej maluje, niż pisze) prześliczne obrazki o nieuchwytnym wprost powabie barw i światła. Oto jak wygląda ogród Złotej Strunki: „Słońce świeci. Motyle czarne, motyle czerwone i złociste polatują z paka na pak. Słodko brzęczą pszczoły. Na brzegu zielonego jeziora zimorodek grzebie sobie dom maluchny. Wiatr strąca płatki różowej jabłoni...” Doskonały przekład p. Stanisławy Kuszelewskiej trafnie podkreśla i uwypukla piękno tych autorskich wizyj.

Wystawienie na scenie łódzkiej „Kredowego Koła” — Klabunda, na motywach egzotyki chińskiej kreślonego, popycha mnie do przeprowadzenia niejakej paraleli pomiędzy historią nieszczęśliwej Hui-Tang a poetycką idyllą Donn Byrne’a. Klabund usiłuje swojej baśni dać pewien podkład metafizyczny a jej dynamikę dramatyczną ładuje treścią całkiem współczesnych społecznych zagadnień, oglądanych przez pryzmat gryzącej, choć poetyckiej, „baśniowej” satyry. Donn Byrne nie szuka rozwiązania zagadki bytu we wnętrzu „Kredowego Koła” ani po za niemu uwalnia swą koncepcję od ciężaru spraw

Japońska śpiewaczka koncertowa, Hattue Yasa z Tokio, przebywa obecnie na tournée po Europie i śpiewa europejskie kompozycje.

pospolitych — śpiewa tylko i tylko miłosną pieśń dwojga kochanków, czy raczej może wielkiemu hymn tęsknoty ludzkiego serca, wyrwywającego się na krańce świata w poszukiwaniu ukojeń tak niezwykle, jak miłość chińskiej królowej, czarownicy Tao-Tuen. I dlatego może, jeśli chodzi o stopień lirycznego napięcia i siły, o wysokość poetyckiego wzlotu i czystość bijących u kolebki pomysłu źródeł — pamięć pierwszeństwa oddałbym Donn Byrne’owi. Zresztą to sprawa indywidualnych upodobań i poglądów, których względność może być zawsze przedmiotem dyskusji.

Bolesław Dudziński.

Historyczny zamek Egmont w Brukseli uległ klęsce pożaru. — Między innymi uległa zniszczeniu przepiękna sala balowa.

wincji, aż wreszcie — po śmierci swego dobroczyńcy — niepewnością losów i tęsknotą za krajem ojczystym wiedziony, powrócił do rodzinnej Wenecji, przywołując z sobą z zamorskich królestw skarby olbrzymie. Messer Marco Milliani, nazwany tak dla swych bogactw przez współrodaków, wziął później udział w wojnie z Genuą, i — przez wrogów w bitwie morskiej pojmany — opisał w wię-

ślonych nieco skrótach, kreśli wyprawę chińską Marco Pola, a — za punkt wyjściowy biorąc opowiadanie o piękności i uroku księżniczki Tao-Tuen — snuje nieskrępowanie historię miłości Weneccjanina i córki Kublaj-Chana. Ta idylla, mająca w sobie wdzięk najśliczniejszych pasteli, dzwoniąca dźwiękiem srebra i kryształu, podbija czarem poetyckiego technienia i skrzy się blaskiem klejnotów niepodrabia-

CZY MUZYKA JEST ZBĘDNA?

Niema ludzi zupełnie niemuzycznych. — Bismarck i Goethe o Beethovenie. — Zdolności muzyczne u dzieci i ich pielęgnowanie. — Tajemnica tonów muzycznych. — Muzyka w historii. — Działanie muzyki na umysły wielkich ludzi. — Nieśmiertelna mowa dźwięków.

Istnieją ludzie, którzy twierdzą, iż mogą żyć bez muzyki. W istocie rzeczy, mają rację, gdyż do egzystencji, do konieczności odżywiania się, by nie umrzeć z głodu, muzyka oczywiście nie należy.

Ale właśnie tacy ludzie, zrzekają się także w innych dziedzinach rzeczy, które przecież dla życia są niezbędne.

Każdy kto choć trochę skłonności ma do muzyki, poniesie raczej ofiarę dla tej pasji, niż zrzeknie się w zupełności muzyki, jako luksusowego sportu.

Tylko pozornie niemuzyczni, uważają muzykę jako sport, na który można sobie pozwolić, lub nie można.

To jest błąd. Ale jeszcze większym błędem jest wprost twierdzenie, że istnieją ludzie zupełnie niemuzyczni.

Sumienni nauczyciele śpiewu i pedagogowie muzyki twierdzą mianowicie, iż wogóle tacy ludzie nie istnieją. Jeśli jakiś uczeń posiada grubą bas, to nauczyciel postąpiłby błędnie, gdyby go zlekceważył jako śpiewaka i wskazał mu miejsce w ostatniej ławce. Byłoby to równoznaczne z wykluczeniem go z góry od nauki.

U takiego dziecka, zmniejsza się już w zarodku słaba inklinacja i przez tę słabość zmniejszone zainteresowanie. Z innej strony znowu byłoby zupełnie nieodpowiedniem chcieć zmusić do pewnego instrumentu lub do śpiewu dziecko o małych skłonnościach muzycznych. Tylko ze znaczną zapobiegliwością, cierpliwością i miłością można rozbudzić zainteresowanie. Ze słuszością zapytałby ktoś w jakim celu zużywa się tyle trudu, skoro muzyka w życiu korzyści nie przynosi?

Całkiem prosto dlatego: bo człowiek przed którym tajemnice muzyki są

zamknięte, pozbawia się ogromu piękności, którym życie darzyć jest w stanie. Można twierdzić, że ludzie, którzy żyją bez muzyki są tak ubodzy i oszukiwani, jak mieszczańskie, którzy sądzą, że żyć mogą bez natury, rozpościerającej się przed bramami miasta.

Ludzie wstydzą się, że nie przeczytali tej a tej książki, wstydzą się, że nie wi-

Nowe ołbrzymie organy w katedrze w Passau przedstawiają arcydzieło pod względem sztuki i techniki. Na zdjęciu widzimy ten cenny instrument oraz wnętrze katedry.

dzieli tego a tego obrazu, czyż nie jest wstydem, że nie posiadają muzycznego wykształcenia.

Czy muzyka jest mniej wartościowa wśród sztuk?

Czy nie jest ona właśnie ta, którą posługują się religie wszystkich narodów, gdy święcą swoje uroczystości?

Czyż nie ona właśnie była wodzem ludu w wielkich epokach kultury? Czyż nie ona właśnie była tym środkiem zapamiętania, którego dodawano otuchę wojownikom w obliczu śmierci?

Wielokrotnie udowodniano, iż nawet do pozornie niemuzycznych natur, jak Goethe i Bismarck, przemawiała muzyka bardzo głęboko.

Goethe, którego stosunek do Beethovena, był z różnych przyczyn bardzo nie przyjazny, wyrażał niejednokrotnie swą opinię, że wielki mistrz tonów, nie posiada żadnych zdolności — po usłyszeniu jednak piątej symfonii, był tak wzruszony, że w oczach widniała trwoga, cały drżał na ciele...

A o Bismarcku mawiano, że Sonata Apasjona Beethovena, najsilniejsze na nim zrobiła wrażenie.

„Gdy słucham tej muzyki, czuję się bardzo silnym i odważnym — mawiał żelazny kanclerz.

Widocznym zatem jest iż potęga muzyki na muzycznie niewykształconych, ogromny wywiera wpływ. Można spokojnie twierdzić, iż jest ona w stanie działać na umysł ludzki, tak jak żadna inna sztuka. Nietylko budzi odwagę. Ona jest kościelką, hojnie darzącej uciechami jest lekarka cierpień duszy i ciała, sklepia się ona jako potężny mos, między ludz-

kim umysłem a boskością, gdyż głębiej sięga w tajemnice niepoznawalnego, niż obraz i katedry, głębiej niż słowo i poezja, bardziej przekonująco, niż każde prawo. Ona jest mową natury od zwierzęcia do zwierzęcia — ona jest mową od wiatru do wiatru.

Ro-hic.

Leo de Forest, słynny amerykański wynalazca różnych części telefonu i telegrafu bez drutu oraz rur radiowych, przybywa w najbliższych dniach do Europy.

DLACZEGO
Polskie Radiosłuchawki
POLMET
DLATEGO,

że cechują je wyjątkowe — trwałość, lekkość oraz czułość, gwarantująca bezwzględnie najlepszy odbiór posiadaczom detektorów i słabych aparatów lampowych. Nagrodzone wielkim złotym medalem Komitetu Wystawy Radiowej w Krakowie. Do nabycia u wszystkich odsprzedańców. Fabryka Sprzedaży, Warszawa, pl. Dąbrowskiego Nr. 2, tel. 123-99.

E. v. M.

Dolina śmierci.

W nieskończoność ciągnęła się droga, zalana palącymi promieniami podzwrotnikowego słońca poprzez łańcuchy wzgórz, zarośla, mimo opuszczonych wiosek, smutnie wyglądających ze swymi zapadłymi chatami.

Mała nasza karawana, złożona z 50-ku blisko tragarzy, posuwała się wolno naprzód. Zmęczeni poprzednimi pochodami, z trudem wlekliśmy się noga za nogą coraz dalej i dalej zdążając ku Njassa, skąd miano linie kolejową w górę budować, a że mój mąż znał okolicę i język krajowców, został przydzielony jako przewodnik do ekspedycji tej, składającej się z jednego technicznego kierownika, inżyniera i paru innych członków ekspedycji, do której i ja się przyłączyłam dlatego po części, że interesowała mnie nieznana polska kraja tego, bardziej jednak z obawy przed samotnością na plantacji.

Maszerowaliśmy nocą przeważnie ze względu na upał; jasna tarcza księżycowa przyświecała nam w drodze. Pod koniec naszej marszruty pewnej nocy tragarze nasi, którzy zwykle śpiewem swoim ożywiają samotną drogę, dziwnie przycichli, a wierzchowce, jakgdyby niechętnie szły noga za nogą.

Około 6-ej z rana mieliśmy dotrzeć do pustej wsi, gdzie zamierzaliśmy stanąć jeden dzień postojem. O godzinie czwartej, kiedy brzask na niebie się zaczął, cisze nagle przerwał głuchy ton i poszedł echem po górach i dolinach.

Wdało mi się że zmęczeni tragarze mimo woli wyprostowali członki, jakgdyby zmęczenie ich opuściło. Goma, bęben krajowców, który jak drut telegraficzny wieś z wsią, górę z doliną, głuchym swym tonem zniszczenie obwieszczał: powstanie wisiało w powietrzu, powstaniem dyszała ziemia. Wiedzieliśmy aż nadto dobrze, co nam grozi oraz, że musimy jak najprędzej i za wszelką cenę

znaleźć się w najbliższej stacji europejskiej L...

Na krótko przed szóstą znaleźliśmy się w pobliżu wioski całkowicie w górach ukrytej; noga Europejczyka z pewnością w niej nigdy jeszcze nie powstała.

Przed wejściem do wsi stał starszy mężczyzna o śnieżno-białej brodzie, prawie nagi, z łańcuchami i szklanymi perłami wokół szyi, ramion i nóg. Kiedyś się do niego w ułkonach zbliżyli, zapytał czy wiemy o tem, że w górach Matambi wybuchło wita (powstanie), poczem z ręką na sercu przysięgał, iż sam został wypadkiem tym zaskoczony i nam sprzyja bez zastrzeżeń. Zły i chytry błysk jego oczu co innego nam jednakże mówił. Skóra mi ścierpła. Należało wszakże zachować spokój i dyplomatycznie postępować. Zapewniliśmy go przeto iż spodziewaliśmy się jego przychylnego do nas stosunku, ponieważ ród Kiznaheli, do którego należy, jest z nami w przyjaźni. Myśleliśmy inaczej, wiedząc dobrze, że chętnieby nas ze światła sprzątnął, gdyby nie obawa przed amunicją, o której posiadanie podejrzewał nas z pewnością.

Zabronił nam jednak wstępu do wioski wymawiając się tem, iż kobiety zlekłyby się niespodziewanego widoku Europejczyków, co by nam bardzo utrudniło rozbicie namiotów.

Nie było na to rady. Postanowiliśmy natychmiast maszerować dalej, aż do wierzchołka leżącego nieopodal wzgórza, aby tam wypocząwszy, ruszyć w o wiele głębiej leżącą dolinę ku europejskiej stacji L..., gdzie, jak było nam wiadomo — mieszkali kilkunastu Europejczyków i osadników. Mieliśmy nadzieję omówić z nimi środki ratunku dla siebie i dla nich. Zauważyliśmy, że na szczęście dość obficie w amunicję, wobec tego, że dla stacji L. właśnie wieźliśmy kilka skrzyń, o czym jednak nikt z tragarzy nie wiedział.

Sytuacja nasza mimo to była bardzo przykra — odcięci od świata i zdani na łaskę i niełaskę niepewnych tragarzy.

Doszliśmy do szczytu wzgórza bez wypadku, skąd byłibyśmy najchętniej po-

szli w dalszą drogę, gdyby nie zmęczenie i wyczerpanie, które nam wprost nie dało ruszyć się z miejsca. Nie rozbijając namiotów, rozstawiliśmy nasze polowe łóżka, by jak najprędzej móc rozprostować członki. Słońce niechętnie paliło i najgłośniejszy wiaterek nie chłodził strudzonej naszej gromadki.

W oddali majaczyły domy i chaty stacji. Jak drobne białe punktelki świeciły wśród zielonych pól. Nic więcej widzieć nie mogliśmy, kilka kilometrów bowiem dzieliło nas od celu naszej podróży.

Mimo śmiertelnego znużenia nikt z nas o śnie nie myślał, znając grozę naszego położenia.

Było nas sześciu Europejczyków tylko i gdyby nas krajowcy napadli, zginełobyśmy niechybnie mimo amunicji i rewolwerów naszych. Postanowiliśmy tedy sami z życiem skończyć, gdybyśmy się znaleźli w sytuacji bez wyjścia; w rekach krajowców bowiem czekałaby nas śmierć męczenińska.

Kto wie czy nie byliśmy już otoczeni, czy jutro światło dzienne ujrzymy? Ciągły odgłos bębna na nerwach nam grał.

Po dwugodzinnym odpoczynku, wyruszyliśmy w drogę, aby jak najprędzej do stacji się dostać. Przy wymarszu zauważyliśmy brak kilku tragarzy. Zdradza nas niechybnie i ktoś w gruncie rzeczy może ich potępić? Murzyni nie są na tyle ograniczeni, ażeby nie odczuwali ucisku, którego niejednokrotnie od Europejczyków doznają, co w związku z nienawiścią rasową rodzi w nich zrozumiałe pragnienie pozbycia się białych władców.

Ładunki nieobecnym tragarzom dołączono do innych ładunków; bez czego łatwiej można się było obejść, pozostawiono na miejscu i smutni ruszyliśmy w dalszą drogę.

Zbliżaliśmy się do stacji coraz więcej i przez lornetkę mogliśmy już widzieć poruszające się postacie, nie rozróżniając ich jednak. Wielkie stada wron i białych ścierwników z wrzaskiem snuły się w przestrzeni, osiadając na drzewach i zaroślach.

Wrony są symbolem wojny, jak ludo-

wa gadka mówi...

Blżej i blżej podchodzimy do stacji. Jesteśmy już w jej obrębie, dziwiąc się niepomah, że żywa dusza na spotkanie nasze nie wychodzi...

Któż opisze przerażenie i zgrozę naszą, gdy rozpoznaliśmy w poruszających się postaciach hieny, które się z sobą coś szamotały?

Wysłaliśmy trzech Europejczyków o raz kilku naszych „boys” na wywiady, pełni niepokoju, siedząc na skrzyniach, oczekiwaliśmy ich powrotu. Rewolwer nasz nabite i gotowe do strzału, leżały obok nas. Przecucie mówiło nam, że tam w dolinie coś okropnego zaszło.

Tak było w istocie. Nikt z nas nie śmiał pytać, nikt ust nie otworzył, kiedy mała karawana z wywiadami, przybita i milcząca, wróciła...

Stacja L. pierwsza padła ofiarą powstania. Wszyscy Europejczycy, którzy uciec nie zdołali, leżeli strasznie pomazani i przez drapieżne zwierzęta już w części pożarci. Osada była doszczętnie spalona...

Jaki los nas czeka — pytaliśmy się siebie w duchu niemi i stężali z przerażenia. Nie było mowy o dłuższym postoju. Zebraliśmy czem prędzej szczątki nieszczęsnych ziomeków, wykopaliliśmy grób wspólny i oddaliśmy je ziemi.

Ile nadziei, miłości i wiary w szczyt kulturowe postępowanie Europy, zgineł bez śladu! Iu osadników i pionierów przycpał ofiarą czarnej dzicy!

Manowcami i bocznymi, nieuczestnikami ścieżkami wróciliśmy na brzeg morza, napotykając na drodze naszej li tylko zwierzęta drapieżne. Ale one nas mniej trwoga przejmowały od ludzi — bestii, którzy w zapamiętaniu rasowej nienawiści nie darowałyby nam życia.

Nie spodziewano się nas sądząc, żeśmy już zgubieni. — Powstanie szalało, chłonąc ofiary za ofiarami. Echa jego dochodziły i na wybrzeże, lecz czemże były oddalone te echa w porównaniu z naszym strasznym przeżyciem na stacji L. w dolinie śmierci...

Wojny przekład Jotsaw.